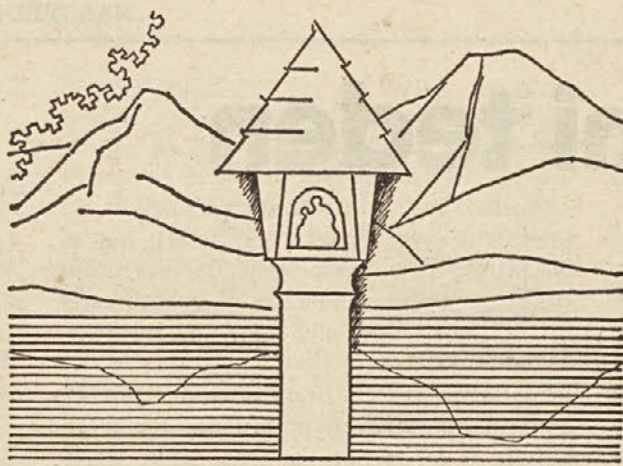

Odgovornost koroškega tiska

Te dni tudi koroški listi veliko pišejo o južnotirolskem vprašanju. Z ostalim avstrijskim tiskom opozarjajo na nerešeno manjšinsko vprašanje v Južnem Tirolu, na večletno neodgovorno zavračanje tega vprašanja po Italiji, na življenjske pravice južnotirolskega prebivalstva, ki bi mu jih morala Italija priznati, na Pariški sporazum, po katerem se je Italija obvezala, da bo varovala življenjske interese južnotirolske manjšine ter se zavzela za izpolnitev prevzetih obveznosti, opozarjajo koroški listi na to, da bi morala Italija to vprašanje že zdavnaj rešiti v zadovoljstvo južnotirolskega prebivalstva, da bi nikoli ne moglo priti do sedanje zaostritve, ako ne bi bila krivda za nerešeno vprašanje na strani italijanske vlade, da so tudi atentati le posledica nenehnega ignoriranja narodnih pravic nemško-govoreče manjšine v Italiji. Ne manjka pač glasov, ki ne bi z ogorčenjem in z vso ostrino obsojali zadržanje Italije in ki ne bi stali odločno za svojo manjšino na Južnem Tirolskem.

Kot pripadniki slovenske manjšine na Koroškem predobro vemo, kako težko je prenašati stalno ponižanje po nemško-nacionalističnih organizacijah in krogih v deželi, kaj pomeni ponovno preziranje najosnovnejših življenjskih pravic, zavestno potvarjanje dejanskih narodnostnih prilik v deželi, ponižanje pripadnikov manjšine v zasebnem in javnem življenju, kako razjede narodno telo zavestno povzročena cepitev manjšine v Slovence in »vindišarje«, kako hudo nam je pri srcu, ko nas utesnjujejo v deželi celo na cerkvenem področju z odrekanjem verouka v materinščini, kakšne težave povzročajo gotove osebe našim duhovnikom pri njihovem delovanju v farah, predobro vemo, kakšna krivica se dogaja koroškim Slovincem na področju osnovnega šolstva, kakšne posledice ima raznarodovalna politika večinskega naroda za manjšino, ako ta ne pritegne zastopnikov manjšine k sodelovanju pri pripravljanju zakonov, ki se tičejo življenjskih pravic manjšine, kot se je to zgodilo v primeru manjšinskega šolskega zakona ter uradnega jezika pri sodiščih, kako ponižujejo manjšino statistike o ljudskih štetjih z različnimi kombinacijami in poraznim padanjem števila pripadnikov manjšine od enega ljudskega štetja do drugega, ne glede na to, da so te statistike istočasno neizpodbitni zgodovinski dokumenti in dokazi sistematičnega izpodrivanja slovenskega prebivalstva ter njegove germanizacije v deželi, predobro občutimo iz dneva v dan, kako se govori o manjšinah v deželi z dvojno mero, da se zahteva v Južnem Tirolu za svoje rojake nekaj, kar se v isti sapi odreka slovenskim deželanom na Južnem Koroškem, da je Italija do manjšin krivična, Avstrija pa pravična, da imajo Slovenci na Koroškem vse, Južni Tirolci pa skoro nič.

Ponovno poudarjamo, da stojimo v vsakem oziru za zahtevami južnotirolske manjšine, v kolikor zadevajo izpolnitev mednarodno prevzetih obveznosti po Italiji, smo za miroljubno in pravično rešitev v smislu priporočil Združenih narodov, smo pa prav tako za dosledno in pravično ureditev vseh manjšinskih vprašanj, ki izvirajo iz določil člena 7 avstrijske državne pogodbe. Le to smo vedno zahtevali, samo to pričakujemo od države. Pri tem pa je prav naloga tiska, da javnost tozadevno pravilno informira, da ustvarja v deželi manjšini naklonjenost, ki bi olajšala, ne pa oteževala reševanje manjšinskih vprašanj. Neodgovorno je, ako dopušča kaka državotvorna stranka potvarjanje manjšinskega

Ob novomašnem oltarju v Dvoru

Odmaknjena od Šmihela se razprostira prijazna vasica Dvor. Visoki mlaji so ponosno mahali prihajajočim in oznanjali veliko slavo — novo sv. mašo. Možnarji so pošiljali vabila na vse strani in s svojim močnim gromom opozorili okolico na ta praznik. Vsa Podjuna se je praznično odela, da sprejme svojega sina-duhovnika.

SPREJEM

Vedno je ganljiv prizor, ko dospe novomašnik na predvečer prve sv. daritve v domačo faro. Vrača se sin, ki je zapustil ljudstvo, da se v odmaknjenosti pripravi na vrnitev med ljudstvo. Zato je sprejem prirčen in svečan. — V Šmihelu se je zbrala pred župniščem množica, da pozdravi svojega novomašnika č. g. Stanka Trapa. Prvo pozdravno pesem so mu zapeli šmihelski zvonovi. K temu zvencemu zboru se je pridružila še sv. Katarina, ki je srečna zrla na

Winkl, Mirko Kumer v imenu šmihelskih mož in ga. Merkač kot zastopnica žena. Zatem smo se zvrstili v procesijo proti grobu novomašnikovega očeta in brata. »Umrlemu očetu« je deklamirala družica. V tej pesmi je izraženo očetovo slovo od svojega tedaj še majhnega sinčka. Oče se je po dopustu peljal nazaj na fronto, a med domače se ni več vrnil. Kje je njegov grob, ne ve nihče. Ob družinskem grobu smo se spomnili očeta in brata in č. g. Avguštin Čebul, novomašnikov stric, je izrazil nekaj tolažil-

(Foto: V. Zaletel)

svojega sina. Pozdravljala ga je mogočna Peca s svojimi gozdovi in vsa okolica se je vključila v to dobrodošlico. Pevci so mu zapeli v pozdrav »Novomašnik, bod' pozdravljen«. Družica ga je pozdravila z deklamacijo in mu izročila šopek nageljčkov. Veselje domačih nad sinom-duhovnikom je podal ministrant z deklamacijo »Sin duhovne«. Prisrčno dobrodošlico v imenu fare je izrekel č. g. dekan Kristo Srienc. Želel mu je obilo božjih milosti na duhovniški poti. Nadalje so ga še pozdravili župan

nih besed in pripomnil, da se oče prav gotovo veseli svojega sina-novomašnika. V cerkvi smo nato s sv. mašo zaključili tridenišnico, ki je služila kot priprava na novo sv. mašo.

SLOVO

V nedeljo, 9. julija, zjutraj smo z zaskrbljenostjo opazovali dež, ki skoraj ni hotel prenehati. Še visoki mlaji so povsili svoje glave in sočustvovali z nami. Ob pol 9. uri (Nadaljevanje na 4. strani)

Pedagoški teden 1967

V ponedeljek se je zbralo v Celovcu zopet 1300 učiteljev osnovnih in glavnih šol Koroške. Vsako leto posvečajo učitelji del počitnic nadaljnjemu izobraževanju v posebnih tečajih. Poleg tega pa nudijo obiski predavanj tudi priliko za medsebojna srečanja, saj se marsikateri šolniki že dalj časa niso več videli, ko poučujejo v različnih krajih dežele.

Pedagoški teden so učitelji pričeli v veliki koncertni dvorani Doma glasbe. Pozdravne besede je spregovoril deželni šolski

nadzornik Volkmar Haselbach. Poudaril je, da je bilo tekom leta v okviru Pedagoškega inštituta 219 tečajev, katerih se je udeležilo 8000 učnih moči.

Nato je otvoril deželni svetnik Erich Suchanek pedagoški teden. V svojem govoru se je bavil predvsem z novo šolsko zakonodajo. Pod vodstvom dr. Güntherja Mittergradneggerja je sledil nato bogat pevski program koroških madrigalistov.

V okviru pedagoškega tedna je tudi tečaj učiteljev dvojezičnih šol.

in širokogrudnemu reševanju manjšinskih vprašanj vzgajati, javno mnenje za sodelovanje med obema narodoma pridobivati, to je glavna naloga časopisja v deželi. Le ako bodo listi služili tej človekoljubni miselnosti, bo zagotovljen deželi resnični mir, bo mogla Avstrija pokazati svetu, da želi biti manjšinam v lastni državi pravična.

Ob takem zadržanju ji tudi svetovna javnost ne bo odrekala moralne legitimacije glede njenih zahtev do Italije. Južnokoroško in južnotirolsko vprašanje sta torej neločljivo medseboj povezani. Na to bi tisk moral koroško javnost ponovno opozorjati.

Meja neprodušno zaprta

Vsakih 200 metrov straža

Včeraj, v sredo, so poslale avstrijske oblasti dva bataljona vojakov na mejo med Italijo in Tirolsko, Solnograško in Vzhodno Tirolsko, da ne bi mogel čez mejo noben terorist. Iz tega je razvidno, da hoče Avstrija vse napraviti, da bi zatrla terorizem.

Kdor hoče videti napadalca, ga vidi...

Kakor iz Ljubljane sporočajo, je prišlo v zadnjih dneh med prebivalstvom od izjav, ki obsojajo nedavno pomoč jugoslovanske vlade arabskim državam za borbo proti Izraelu. Kot je znano, je Jugoslavija določila, da se odtegne vsakemu delavcu v Jugoslaviji plača treh dni, ki se bo baje uporabila kot pomoč arabskim državam, ki so bile baje napadene.

Nemiri v Hongkongu

Po zadnjih tednih hudih socialnih nemirov in od komunistov podpiranih stavk je prišlo v soboto ob meji med Hongkongom in komunistično Kitajsko do najtežjih spopadov v zadnjih letih: približno 300 Kitajcev je napadlo obmejno vas Ša Tau Kok. Potem ko se je hongkonška policija začela braniti s solzivcem in strelji, so Kitajci začeli streljati z mitraljezom in puškami. Pri tem so ubili pet policistov in enajst ranili, ranjena pa sta tudi bila dva Kitajca.

Istočasno so tudi na obeh mejnih prehodih Man Kam in Lo Wu rovarili demonstranti. Več tisoč Kitajcev je metalo kamenje in spravili so celo dinamit k mejnemu plotu, vendar si niso upali prekorajčiti meje. Vlada Hongkonga je takoj mobilizirala vojsko.

V Kongu še ni prišlo do miru

V Kongu je spet prišlo do spopadov med uporniki in kongoškimi četami. Kongoški predsednik Mobutu je zaprosil vso Afriko za »moralno in materialno pomoč«, da bi premagal upor, ki ga podpirajo »tuji vojaški najemniki«. Nadalje je izpovedal, da je prejšnji ministrski predsednik Combe spraval v Kongo vojaške najemnike, da bi razvnel državljansko vojno. Mobutu je še pri nekem intervjuju potrdil, da imajo uporniki še v rokah letališče mesta Kinsangan in da je on prepovedal napad, da ne bi ogrožal življenja talcev, ki so jih bili uporniki ujeli (med njimi je tudi nekaj belcev). Vendar bo on dal ukaz za napad, če se uporniki ne bodo predali.

Boji v Nigeriji

V vzhodni Nigeriji je prišlo do bojev med zveznimi četami in uporniki. Danes so v Lagosu javili, da so zveze čete izpovedale večino vladnih in zadale svoje izpovede upornikom. Javljajo, da so sovražnosti začele uporniške čete, in zvezne čete so takoj odgovorile. Uporniški radio pa pravi, da so bile zvezne čete odbite ter da so utrpeli hude izgube. Poveljnik bataljona zveznih čet major Appolo je izjavil, da so njegove čete naletele na močan odpor. Dodal je, da se čete republike »Biafra« branijo, toda so se dobro pripravile na napad. Zvezni vojski so se znašli pred razstreljenimi mostovi in porušeni cestami, tako da ne morejo naglo napredovati z vozili. Poleg tega so njegove čete padle v številne zasede.

ALŽIR. — Angleško letalo, s katerim se je peljal nekdanji kongoški premier, ki so ga potem, ko je pobegnil iz Konga, obsodili na smrt, so nasilno pripeljali v Alžir. Tako so ugrabili Combeja, ki ga bodo kasneje pripeljali v Kinshaso (Kongo).

Politični teden

Po svetu . . .

SUEŠKI PREKOP IN KRIZA NA SREDNJEM VZHODU

Kot je pred nedavnim sporočil v Kairu glasnik ministra za informacije Združene Arabske republike, bo Sueški prekop ostal za daljše obdobje zaprt za plovbo. Po mnenju strokovnjakov bo potrebnih več mesecev dela (od 2 do 6) za odstranitev ovir na važni vodni poti.

Trenutno zapira prehod po prekopu deset ladij, potopljenih v dneh arabsko-izraelske vojne.

Vladni kairski časnik »Al Ahram« javlja,

Toliko bolj se to pozna pri ladjah, ki prevažajo tovor samo v eni smeri, kot so na primer petrolejske ladje, ki se vračajo prazne, otežene samo z vodno zavoro zaradi stabilnosti. Pridemo tako do zaključka, da ladja, ki je prej porabila 20 dni za pot med Italijo in Perzijskim zalivom s povratkom in operativnim postankom ter je izpeljala 15 ali 16 poti, bo sedaj lahko izvedla samo 8/9 poti za prevoz enake količine blaga med istimi pristanišči.

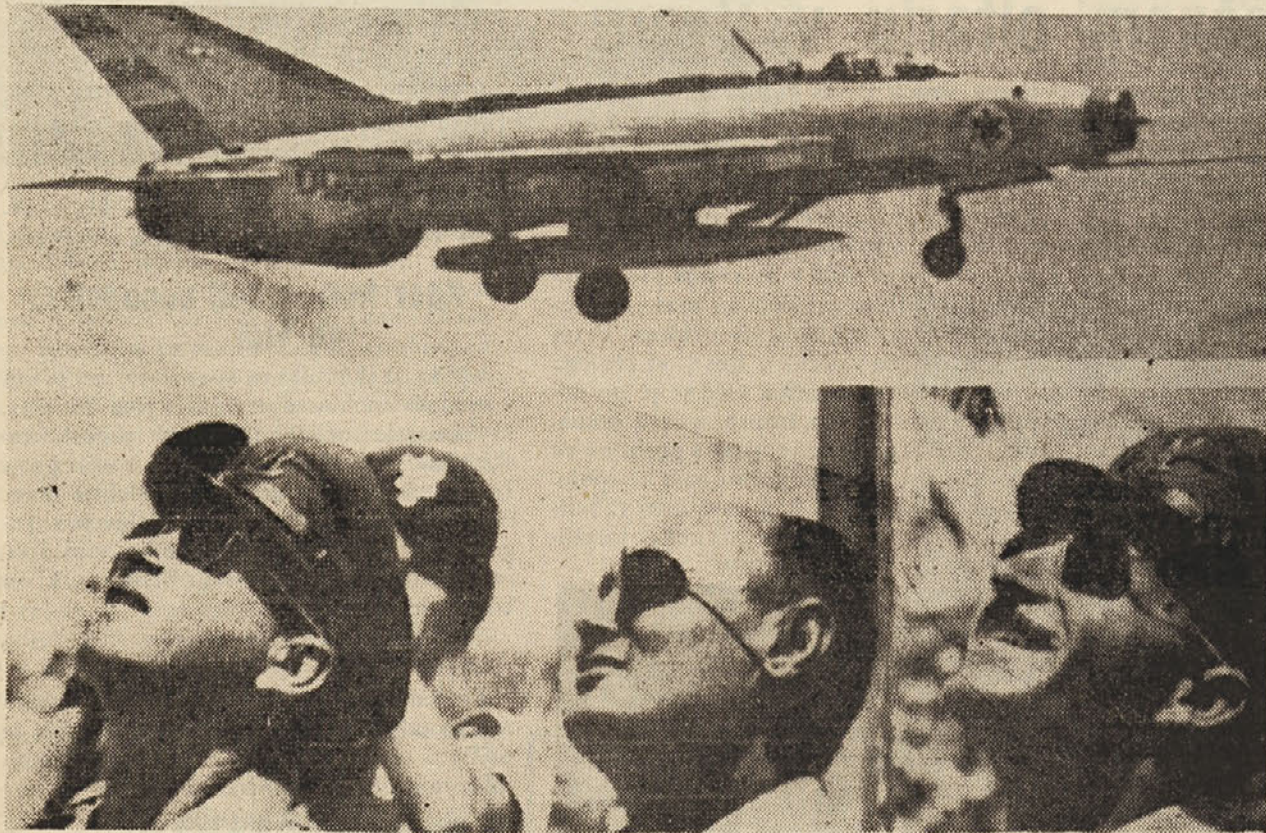
Pri londonskem Lloyd's ugotavljajo, da čeprav je v svetu trenutno razpoložljivega precej ladjevja, bo vendar prišlo do pre-

OB SUEŠKEM PREKOPU SPET KRVAVI BOJI

V soboto zjutraj so Egipčani ponovno napadli z reakcijskimi letali tipa MIG 21 in z artilerijo izraelsko predno stražo v Ras el Ajisu. Izraelci so poslali v boj oklopnike in reakcijska letala, nad Sueškim prekopom pa je prišlo do spopada v zraku med dvema izraelskima Mirage in štirimi egipčanskimi MIG 21 letali, pri čemer so Izraelci sestrelili eno egipčansko letalo.

Boj je trajal ves dan in je bil najtežji spopad od premirja sem. Minuli teden je namreč prišlo v tem območju štirikrat do spopadov.

Neposredno potem, ko se je zvedelo za boje, so Izraelci, Egipčani in Sovjetska zveza zahtevali sklicanje varnostnega sveta.

Hud posebnost pri neki paradi izraelskega letalstva je bilo reakcijsko letalo MIG 21, s katerim je prisilno pristal neki iraški pilot na izraelskem območju. Šef izraelskega generalnega štaba, Izak Rabin (levo), obrambni minister Moše Dajan (v sredi) in komandant letalstva, brigadir Mordehai Hod, zasledujejo napeto polet sovjetskega letala.

da so v resnici potopljene samo tri ladje, medtem ko diplomatski krogi iz kairskega glavnega mesta trdijo, da jih je približno deset. Vsekakor se je izvedelo, da so del ladij, ki ovirajo plovbo po prekopu, potopili sami Egipčani. Potrjena je tudi vest, da je bila ena izmed potopljenih prevoznih ladij natovorjena s cementom.

Dva izmed največjih potopljenih objektov sta egiptovski ladji »Ismailia« in »Mekas«, ki zapirata prekop približno 7 km južno od Izmailije, ki je na sredini prekopa.

Novica, da bo Sueški prekop ostal zaprt za daljšo dobo, je močno odjeknila v javnem mnenju po vsem svetu. Ni še jasno, komu gre pripisati odgovornost prekinitve plovbe: že sedaj pa je jasno, da se bodo posledice kmalu pojavile na tržišču pomorskih prevozov tako glede voznin kot tudi glede tehničnih časov dobav. Dovolj je, da pogledamo na kakršnokoli zemljepisno karto in nam bodo takoj jasne težave nastale stanja: vse ladje, ki vežejo Evropo in Sredozemlje s Srednjim in Daljnim Vzhodom, so že od začetka vojnih dogodkov prisiljene, da plovejo mimo rta Dobre nade v Južni Afriki.

To pomeni, da ladja, ki povezuje Perzijski zaliv ali Arabijo s Sredozemljem, n. pr. Italijo, mora prevoziti 11.500 kilometrov več kot po običajni poti preko Sueza. Če upoštevamo navadne komercialne hitrosti tovornih ladij, traja vsaka vožnja v novih pogojih približno 15 dni več. Če pa vzamemo pot med Sredozemljem in Indijo ali Daljnim vzhodom, naraste dolžina za 12 do 14 tisoč kilometrov, trajanje vsakega potovanja se podaljša za več kot 17 dni.

Relativno najmanjšo škodo trpi Severna Evropa, odkoder se vse poti proti jugu in vzhodu podaljšajo za približno 5000 kilometrov, potovanje pa se zavleče za 8 dni. Ti računi pa ne upoštevajo neugodnih vremenskih pogojev, ki so značilnost južne Afrike v teh mesecih, nastopajoče zime in stalnih težav v plovbi mimo Rta dobre nade.

Čeprav pomorske voznine niso točno sorazmerne s trajanjem plovbe in dolžino poti, bo vendar neizogibno prišlo do naraščanja cen prevozov. Temu se bo potem pridružila še napetost zaradi mrzličnega iskanja ladij. Daljši prevozni čas seveda nujno pomeni tudi daljšo zasedenost ladij za vsako prevozno pogodbo, kar velja za prvo kot tudi za povratno vožnjo.

cejšnjih težav v pomorskih prevoznih. Kar zadeva Italijo, je Italijanska banka samo nekaj dni pred začetkom vojne na Srednjem vzhodu sporočila, da dosega italijanski uvoz preko Sueza letno 221 milijard ton, kar predstavlja 53 odstotkov vsega italijanskega trgovskega uvoza.

. . . in pri nas v Avstriji

DR. TONČIČ: OSTREJŠI NASTOP PROTI TERORISTOM

Zunanji minister dr. Tončič je izjavil, da bi bilo treba z Italijo se še nadalje pogajati o Južnem Tirolskem. Rekel je, da bi z avstrijske strani se moglo in moralo več napraviti, da bi zatrli terorizem na Južnem Tirolskem, kot doslej.

Italijanski časopis »Il popolo« piše, da napake ni napravil Rim, temveč Dunaj, ki misli »istočasno pošiljati blago in bombe v EGS-deželo«. Avstrija se je do sedaj samo omejila na besedno obsodbo.

Kar velja za Južno Tirolsko, velja tudi za Južno Koroško!

Pred nedavnim je bila v avstrijski televiziji diskusija o Južnem Tirolskem. Tam so tudi citirali encikliko (papeževa okrožnica) »Pacem in terris« (»Mir na zemlji«). Za orientacijo prinašamo vse štiri odstavke okrožnice papeža Janeza XXIII., ki govorijo o manjšinskem vprašanju:

USODA MANJŠIN

V 19. stoletju se je oglasila in se domala povsod uveljavila težnja, ki bi rada ljudi istega rodu vezala tudi v samosvojo državno skupnost. Iz različnih razlogov pa tega ni mogoče zmeraj doseči; tako se torej dogaja, da nastajajo narodne manjšine v mejah drugega naroda, od tod se porajajo zelo težavna vprašanja.

V tej zadevi je treba odkrito priznati, da hudo nasprotuje dolžnostim pravičnosti, kar koli kdo stori zoper te manjšine, da bi omejil njihovo moč in rast, še toliko bolj pa, kadar taki zgrešeni ukrepi merijo na zator manjšine.

Pripomniti je pa treba, da take narodne manjšine — bodi v odporu zoper težavni položaj, v kakršnega so postavljene, bodi za-

BEOGRAD. — Po daljših pogajanjih so v Beogradu jugoslovanski in italijanski zastopniki sklenili ter podpisali trgovinsko pogodbo, ki ureja blagovno izmenjavo med Jugoslavijo in Italijo do konca leta 1969. Izrazili so upanje, da bo ob novem obdobju trgovina med obema državama še narasla.

SILNE DEBATE O JUŽNEM TIROLSKEM

Rim je ostro zavrnil protestno noto zaradi strelav na avstrijske graničarje in je tako ponovno poostiril atmosfero. Italijanski finančni minister Preti je Dunaj ostro kritiziral, vendar so se demokristjani odločili za nadaljnje pogajanje.

»Politično žaloigro« pa imenujejo »Südtiroler Nachrichten« sedanjo histerijo. Prekinitev pogajanj pa bi bilo ravno tisto, kar si želijo teroristi. Pritisk Italije na Avstrijo z vetom pri EGS pa nasprotuje vsakemu evropskemu duhu.

radi preteklih dogodkov — zelo pogosto radi pretiravajo pomembnost svojih posebnosti, celo tako zelo, da jih stavijo nad take dobrine, ki so skupne vsem ljudem, kakor da splošna človeška blaginja mora služiti njihovi blaginji. Po pameti pa je prav, da udje take manjšine prav tako priznajo ugodnosti, ki jim izvirajo iz takega položaja: vsakdanji stik z ljudmi drugačne omike jim namreč mnogo pomaga, da se bogatijo duhovno in srčno ter jim nudi priložnost, da si počasi lahko popolnoma usvoje vrline tujega naroda. Do tega bo pa prišlo le tedaj, če bodo ljudje take manjšine znali ustvariti nekaj most, ki naj olajša kroženje življenja v njegovih različnih oblikah med različnimi narodi in omikami, ne pa, da sejejo prepire, ki povzročajo neizmerno škodo in ovirajo napredek narodov.

Nasprotno pa izrazito ustreza zahtevam pravičnosti, če se oblastniki političnih skupnosti trudijo za izboljšanje življenjskih razmer narodnih manjšin, posebej v zadevi njihovega jezika, kulture, navad, gospodarskih del in podjetij.

SLOVENC

doma in po svetu

Priznanje pedagoškemu delu

Odbor za podeljevanje Zagarjevih nagrad je letos drugič odlikoval najzaslužnejše slovenske pedagoške delavce. Nagrajence, ki so se zbrali v prostorih izvršnega sveta skupščine Slovenije, je pozdravil podpredsednik dr. France Hočevar in jim ob spominih na osebnost pedagoškega delavca Staneta Zagarja govoril o velikem družbenem poslanstvu in pomenu njihovega dela.

V odsotnosti predsednika odbora za podeljevanje Zagarjevih nagrad Zvonka Canjka je priznanja podelila in utemeljila inž. Zora Maležič. Priznanja, namenjena pedagogom za njihovo poštovno delo, za njihovo zavzemanje za posodobitev in modernizacijo vzgojnega in izobraževalnega dela podeljuje odbor predvsem tistim pedagogom, ki so sledili vzoru pedagoga Staneta Zagarja. Pet letošnjih nagradencev je: pedagoški svetnik in ravnatelj osnovne šole »Lucijan Seljak« v Stražišču pri Kranju Dušan Bavd, ravnatelj osnovne šole v Podčetrtku Jože Brilej, pomočnik direktorja zavoda za šolstvo Vladimir Cvetko, pedagoški svetnik in pomočnik ravnatelja tehniške šole v Ljubljani prof. Jože Povšič ter pedagoški svetnik Henrik Zdešar iz Šentjanža pri Rečici ob Savinji.

V imenu nagrajencev se je zahvalil Vladimir Cvetko.

Slovenska udeležba na letošnjih poletnih igrah v Dubrovniku

Na letošnjih XVIII. dubrovniških poletnih igrah od 10. julija do 25. avgusta bo kar številna udeležba umetniških ansamblov iz Slovenije. Trinajstega avgusta bo v atriju palače Sponza pel že tradicionalni gost festivala Slovenski oktet iz Ljubljane, 21. avgusta bodo v istem atriju nastopili s Polnočno serenado slovenski madrigalisti pod vodstvom Janeza Boleta. Slov. filharmonija pa bo imela kar štiri koncerte. Dvajsetega avgusta bo filharmoniji dirigiral Bogo Leskovic, medtem ko bo solist znani sovjetski pianist Svjatoslav Rihter, 22. in 23. avgusta bosta zbor in orkester Slovenske filharmonije nastopila pod taktirko Lovra Matačiča. Slovenska filharmonija s solistko pianistko Dubravko Tomšič-Srebotnjak bo tudi zaključila festival s koncertom 25. avgusta na Drževci poljani pod taktirko dirigenta Andréa Vandernoota.

Novi doktorji znanosti

Rektor univerze v Ljubljani inž. Albert Struna je v četrtek, 29. junija, podelil doktorske listine sedmim novim doktorjem znanosti. Jože Sivec je postal doktor muzikoloških znanosti; Nikolaj Keršič, Alojz Trontelj in Anton Železnikar so postali doktorji elektrotehnične znanosti, Marko Škerl je postal doktor tehniških znanosti; Gojmir Južnič pa doktor znanosti iz področja fiziologije in Andrija Makra doktor pravnih znanosti.

Gorica ima novega nadškofa

Sv. oče Pavel VI. je imenoval za novega goriškega nadškofa dekana Petra Cocolina. Rodil se je leta 1920 pri Cervignanu in je po rodu Furlan. Že kot otrok se je učil slovenščine in rasel tudi v slovenskem krogu, tako da dobro pozna razmere in probleme na Goriškem. Za seboj ima običajno skromno življenjsko pot duhovnika. Izvoljeni nadškof bo v najkrajšem času odpotoval k sv. očetu, nakar se bo vrnil nazaj na Goriško, kjer bo morda že konec julija v oglejski baziliki svečanost škofskega posvečenja.

Nova predstavnika ljubljanske univerze

V naslednjem triletnem mandatnem obdobju bo novi rektor ljubljanske univerze dr. inž. Roman Modic — dosedanji prorektor univerze, prorektor pa bo inž. Mirjan Gruden, dekan elektrotehnične fakultete.

KRATKE VESTI

KLAUS V BUKAREŠTI. — V ponedeljek je zvezni kancler dr. Klaus oficialno obiskal Romunijo, kjer ga je sprejel ministrski predsednik Maurer. Razpravljala sta o Vietnamu in o Bližnjem vzhodu.

PARIZ. — Sovjetski ministrski predsednik Aleksej Kosigin se je na poti v domovino iz Amerike spet ustavil v Parizu in se sestal s predsednikom francoske republike de Gaulle. O vsebini pogovora obeh državnikov niso poročali. Kosigin pa je na vprašanje novinarjev odgovoril, da sta z de Gaulle razpravljala o Vietnamu in Bližnjem vzhodu.

TOKIO. — Ob koncu prejšnjega tedna je divjal na japonskem tajfun. Neurje je napravilo neprecenljivo škodo in nad 350 ljudi je izgubilo življenje.

Ob prazniku sv. Mohorja

V sredo je bil god sv. Mohorja, zavetnika naše starodavne knjižne družbe, bratovščine dobrega tiska, Družbe sv. Mohorja. Ponekod smo že v nedeljo slišali v cerkvi oznanilo vsem udom Družbe, da ob prazniku prejmejo lahko posebne duhovne milosti, posebno pa da naj obnovijo svojo udmino, ki jim daje pravico do znižane cene pri jesusnem Mohorjevem knjižnem daru.

Odbor Družbe sv. Mohorja se je v ponedeljek sestal na celodnevno sejo. Na njej je razpravljala o položaju v tiskarni, v dijaških domovih, o jesusnem knjižnem daru, posebno pa o nabiralni akciji za nakup hiše Prechtl poleg sedanje Mohorjeve hiše.

Ob družbinem prazniku se odbor zahvaljuje vsem, ki so dali v zadnjem času družbini tiskarni kakšno naročilo: lepake, letake, osmrtnice, poročna naznanila, sporočila. Podpirajmo domače podjetje, v katerem so zaposleni domači ljudje in dajmo tiskati v slovensko tiskarsko podjetje!

Velika skrb Družbe so dijaški domovi. Spet letos se je poslovilo od domov lepo število dijakov in dijakinj, ki so vsa leta študij preživeli pod Mohorjevim varstvom. Skromen je naš dom, a je naš in ničesar nujno potrebnega otroci v njem ne pogre-

šajo. Se pa težko vzdržuje, ker za Mohorjevo ni kake ustanove, ki bi jo podpirala, kakor se to dogaja pri drugih domovih.

Jesusni knjižni dar se že tiska. Tokrat omenimo le, da bo med knjigami nova knjiga našega predavatelja g. Zaletela.

Nekaj dobrih src se je zadnje čase odzvalo in poslalo svoj dar, svoj doprinos k nakupu hiše Prechtl. Vsak, kdor pride v Celovec in si ogleda poslopje, pravi: »To je pa prav, da se to kupi za naš Mohorjev

Deseta številka Letnega poročila Državne gimnazije za Slovence

Kot vsako leto je tudi letos Državna gimnazija za Slovence v Celovcu izdala svoje tradicionalno »Letno poročilo«. Tudi letošnje poročilo ima nalogo, obvestiti starše in interese o delu in uspevanju te gimnazije.

Na prvih straneh naletimo na statistike. V šolskem letu 1966/67 je poučevalo 22 profesorjev, učencev pa je bilo 398, kar pomeni, da je število naraslo za 23. Vzporodnice so imeli v vseh razredih, razen v sedmem. Letos pa sta maturirala dva razreda in bila je tudi peta matura, kar smo že poročali v 25. številki »Našega tednika«.

Prav tako so zanimive tudi številke, ki jih prinaša letošnje letno poročilo o razvoju šolstva na Koroškem. Prof. dr. Stanko Čegovnik piše v svoji razpravi, kako se z modernimi metodami poučuje živ jezik. O pomenu študija klasičnih jezikov piše prof. dr. Pavle Zabltnik. Dokazuje, da je humanistična struja šolske izobrazbe še sodobna, ker je temelj današnje evropske kulture.

dijaški dom.« Ni jih pa veliko, da bi te besede tudi podprli z dejanjem: s svojim darom. Pa je vendar predvsem tega treba. Od besed in govorjenja se nikamor ne pride. Tako poteka letošnji praznik sv. Mohorja predvsem v znamenju poziva vsem dobrim srcem. Pomagajte Družbi, da bo zbrala denar za odplačilo posojila, ki ga je najela. Če ne bo mogla zbrati potrebne vsote, bo Družba prisiljena kupljeno hišo prodati, da odplača posojilo. Da se to ne bo zgodilo, moramo pomagati vsi, ki se zavedamo pomena dobre domače in krščanske vzgoje.

Nadalje še razberemo iz letnega poročila, da so imeli lani septembra profesorji Državne gimnazije za Slovence seminar. Predavali so tudi: univ. prof. dr. Stanko Hafner »O stopnji raziskave slovenskega jezika« ter »O kulturno-zgodovinskem pomenu in znanstvenem uspehu avstrijske slavistike«, nadalje univ. prof. dr. Jožef Matl »O razvoju slovenske literarne zgodovine in etnografije«. Potem še najdemo referate univ. prof. dr. Tineta Logarja in univ. prof. dr. Antona Slodnjaka. Ti referati so skoraj v celoti objavljeni v letnem poročilu. »O Slovesščini na gimnaziji in na učiteljski v Celovcu od začetkov do prve republike« pa je pisal prof. dr. Reginald Vospernik. Kakor vsa prejšnja leta, je tudi letos prof. dr. France Cizgan prevzel »muzikalno plat« letnega poročila. Pisal je, kako so nekoč in tudi sedaj »peli Florjana«. Prof. Štefan Močilnik pa razpravlja o raketah in poletih v vseirje.

nost vzhodnih meja. Z močno vojsko je leta 828 šel nad Bolgare v Panoniji in jih pregnal. Bolgari so naslednje leto (829) tvegali vpad in samo še plenili ob Dravi navzgor, dežele Panoncev pa niso zavzeli. Panonija je bila njihove zasedbe rešena.

Tako se je zgodilo, da so Bavarci že drugič Slovence obvarovali zasedbe po poganskem divjem rodu z Vzhoda, prvič leta 744 ali 745, ko so napravili napad Obri, zdaj drugič (828-829), ko so v deželo vdrl Bolgari. Toda kakor so Bavarci dvakrat Slovincem odločilno pomagali, so pa Slovenci tudi obakrat utrpeli narodno škodo. Prvič so jim Bavarci vzeli politično samostojnost. Karantanija je postala bavarska vazalna država. Drugikrat pa je tudi kralj Ludvik Nemški po zmagi nad Bolgari panonskim Slovincem vzel domače kneze in jih zamenil s frankovskimi grofi. Tako od Bolgarov pregnani domači veljaki sploh niso mogli več na svoja posestva odnosno na svoje vodstvene položaje.

Za nezanesljivo vzhodno ozemlje je kralj Ludvik Nemški podvil iz vojaškoobrambnih namenov posebno politiko. Kot zanesljive branitelje frankovske vzhodne meje je začel širokopotezno naseljevati v Podonavje ter v Zgornjo in Spodnjo Panonijo nemške koloniste, ki so jih v te kraje pošiljali tudi bavarski cerkveni knezi, predvsem nadškof salzburski in škof pasavski. Bavarskim cerkvam je kralj Ludvik od svojega obsežnega kronskega imetja — po frankovskem pravu je bila vsa zemlja kraljeva — podeljeval velika ozemlja. Prejela so jih salzburska nadškofija ter passavska, freisingška in regensburška škofija. Pa tudi samostani, kot Kremsmünster, Alteich in Mattsee, so bili deležni koroških posestev.

Primerila pa se je tudi izjema, da je bavarski kralj Ludvik Nemški, ki je od leta 833 dalje bil tudi vzhodnofrankovski kralj, slovensko zemljo v Spodnji Panoniji ob reki Zali podelil v najem (fevd) z Moravskega (Slovaškega) pribeglemu knezu Pribinu, ki je nato za uslugo zelo pospeševal tujo kolonizacijo v deželi, hkrati pa kot spreobrnjenec h krščanstvu zelo širil krščansko vero in gradil cerkve.

Njegova dvojna gorečnost mu je prinesla nagrado. Leta 846 mu je kralj Ludvik Nemški podaril še 100 kmetij ob Blatnem jezeru. Pribina si je zgradil prestolnico kot utrdbo sredi težko dostopnega močvirja in se je prestolnica imenovala Blatenski grad ali Blatenski kostel. Kralj Ludvik je dne 12. oktobra 647 Pribina celo povzdignil v spodnjepanonskega mejnega grofa, mu dal v last vse, kar je imel doslej le v najemu (fevdu), izvzeto je bilo le tisto, kar je pripadalo salzburski nadškofiji. (Dalje)

Sodobni kulturni

portret

Giorgios Seferis

Švedska akademija je leta 1963 dodelila veliko priznanje sodobni literaturi maleda, junaškega grškega ljudstva kot pomembni direktni naslednici stare grške literature in njenega duha, posebej pa njenemu najvrednejšemu predstavniku Gior, giosu Seferisu.

Georgios (Jurij) Stilianos Seferiadis, s pesniškim imenom Giorgios Seferis se je rodil leta 1900 v Smirni, kakor se je sploh veliko znamenitih grških književnikov porodilo in preživelo otroška leta v grški Anatoliji. Med njimi omenimo prozaista Ilias Venezis in Stratis Mirivilis (z otoka Lesbona), oba tudi že nekaj let po pravici kandidata za Nobelovo nagrado. Zato je po pričevanju nekaterih zahodnih življenjepiscev Seferis bolj Azijec kakor kateri koli drug Grk.

Najprej je študiral v Atenah, nato pa skoro do zadnjega časa živel v tujini. V Parizu, kjer je od 1918 do 1925 študiral, je zvedel za hudo narodno nesrečo maloazijskih Grkov leta 1922, ki je tako bolesto odjeknila v vsem grškem življenju in tudi v slovstvu, odraža se v delih Venezisa, Mirivilisa in seve tudi Seferisa. Poslej je večidel živel zunaj domovine, zlasti v diplomatski službi v Londonu. Veliko je tudi potoval po svetu, doma pa se je ustavljal, da je izdal svoje pesniške zbirke. Med nemško okupacijo domovine je odšel z grško vlado v izgnanstvo; mudil se je na Kreti, v Južni Afriki, Egiptu, Palestini, Londonu in Italiji. Leta 1944 se je vrnil v osvobodeno Grčijo. Od 1948 je bil po raznih poslaništvih v tujini, od leta 1957 pa veleposlanik svoje vlade v Londonu. Šele leta 1962 se je Seferis kot upokojenec za stalno vrnil v Atene. Ob tem ni posebno čudno, da so mu nekateri grški književniki očitali tujstvo, negrštvo in preveliko kultiviranost, odvisnost od tujih zahodnih pesniških vzorov. Vendar je pesnik pozneje ta okvir prerasel ter se dokopal do »helenističnega« izraza, kot to vidimo tudi v utemeljitvi švedskih nagraditeljev: »zaradi izrednih lirčnih kompozicij, ki so mu navdihnille globok občutek za svet helenske kulture, in zaradi lepote jezika in sloga«. Z njim so hoteli počastiti današnjo Grčijo, katere književne zasluge ne nemara predolgo čakale na to priznanje.

Po časovnem redu so izšle njegove poglavne pesniške zbirke: »Strofi«, 1931; »Isterna« (Cisterna), 1933; »Mithistorima« (Roman), 1935; »Ta nea gramata« (Nova književnost), 1938; »Tetradio gimnasmaton« (Študijski zvezek), 1940; »Imerolojo katastromatos« (Ladijski dnevnik) 1940—44; tretji Ladijski dnevnik (izšel 1956) poje o Cipru in sporu zanj. »Prav ta zadnja knjiga se je prav malo prodajala, četudi piše o Cipru in bojih zanj«, tako se pritožuje atenska revija »Pesniški časopis«. »Ljudje pač njegove poezije ne razumejo... Nasprotno pa je bila zbirka drugega pesnika Janisa Rizosa »Agripnia« (Nespečnost), izšla skoraj istočasno, prodana v pičlih mesecih v 2.500 izvodih.« Iz tega vidimo, da nekateri krogi v domovini do zadnjega niso kdo ve kako cenili pesniškega dela Nobelovega nagrajenca Seferisa.

Znana sodobna pesnica Rita Bumi Pappasova pravi o njem: »Seferis je najpomembnejši v krogu naših pesniških predstavnikov surrealizma. Je duh izredne kultiviranosti. Najprej je bil učenec Kostisa Palamasa, nato Valerija, Konstantina Kavafisa, surrealizma in nazadnje T. S. Eliota. Svoje delo navezuje izključno na razglabljanja. Njegova poezija je polna dramatičnosti in prežeta z nekam osebno otožno noto.«

Francoska antologija grške poezije Marie Louise Asserin trdi v svoji kratki »Anthologie des Poètes Néo — Grecs« (Rim, 1959) o Seferisovem delu naslednje: »Njegovo delo močno prevevata francoski simbolizem in surrealizem mladih angleških pesnikov; značilna zanj je harmoničnost verzov, v katerih prevladuje globoko občutje nemira spričo življenja.«

Poleg Seferisa poznajo v slovanskih državah posebno pesnika Janisa Rizosa, ki velja za zelo kvalitetnega; bil je udeleženec osvobodilnih bojev, po vojni dalj časa zaprt, prevajali so ga tudi v Franciji. Po sodbi nekaterih velja za najboljšega pesnika Konstantin Kavafis, lirik iz Aleksandrije, ki pa je že leta 1933 umrl.

IZ ŽIVLJENJA GRADIŠČANSKIH HRVATOV

Pred kratkim se je ponesrečil predsednik tiskovnega društva gradiščanskih Hrvatov šolski direktor v pokouju Franjo Meršič iz Cindrofa z avtomobilom. Težko ranjena ga so odpeljali v bolnišnico.

DR. METOD TURNSEK:

Začetek in višek pokristjanjenja slovenskega naroda

IX. nadaljevanje

Ob smrti cesarja Karla Velikega leta 814 je pokristjanjenje zajelo že vse Slovence na območju razsežne misijonske pokrajinske škofije, ki je imela svoj sedež pri Gospe Sveti in svojega predstojnika v osebi pomoznega škofa (korepiskopa) Teoderika. Ta je umrl leta 824.

O rodovnem izvoru ali o narodnosti pokrajinskega škofa Teoderika ni znano nič. Samo o tem je sporočilo, da ga je »kot škofa za Slovence« iz Salzburga pospremil na Koroško h Gospe Sveti sam nadškof Arno in ga osebno inštaliral, uvedel v oblast, da vodi krščansko deželo, zida in posvečuje nove cerkve, nastavlja duhovnike, seve v odvisnosti od salzburskega nadškofa. Ljudstvo je po tem sporočilu bilo na Koroškem tedaj že pokristjanjeno, plemstvo pa še ne vse. Vendar ga je knez Inko, moder in zelo krščanski vladar, za krščanstvo kmalu pridobil. V zvezi s knezom Inkom se omenja zgodba, kako je dal pogostiti na dvoru preproste krščanske kmete in poganske plemiče, kristjane pri imenitni mizi, plemiče pa pri beraški. To je pri plemstvu izvalo začudenje in užaljenost. Knez pa je vzrok za takšno razlikovanje navedel sv. krst, po katerem so kristjani čisti, posvečeni, pogani pa ostanejo nečisti.

V zvezi z Inkom se omenja tudi običaj, da je koroški krščanski knez in vladar po umeščenju na Krnskem gradu šel k sv. mašini v gosposvetsko cerkev, po službi božji pri Gospe Sveti pa se je odpravil še na vojvodski prestol spodaj na polju, kjer je krščanski vladar dežele dajal v najem knežje fevde (zemljo in drugo).

O škofu Teoderiku pravi tudi sporočilo, da je po vsej deželi navdušeno pridigal in utrjeval krščanstvo, posvečal cerkve in

duhovnike in da je po deželi uredil božjo službo.

Ker je pa škof Teoderik bil višji dušni pastir tudi v Panoniji, je vsekakor tudi Slovincem v Panoniji pridigoval, gradil in posvečeval cerkve in tudi tam uredil isto božjo službo.

4. Utrditev in višek krščanske vere pri Slovincih

Tako rekoč poslednja slovenska pokrajina, ki se je pokristjanila, je bila Panonija. Ime Panonije je rimsko in je Panonija (ozemlje od Celja čez Ptuj in naprej v ogrsko nižino) bila rimska provinca (pokrajina) s sedežem v Sremu (v Sirmiju). Pod Franki pa je Panonija (Spodnja in Zgornja) bila imenovana Vzhodna krajina ali marka in ji je bil prvi prefekt (načelnik) Gerold. Kmalu po smrti cesarja Karla Velikega (814) pa je izbruhnil (817) velik protifrankovski upor hrvatskega kneza Ljudevita Posavskega, ki je za upor organiziral široko zasnovano zvezo južnih Slovanov od Timoka do Alp, se pravi, v upor pritegnil slovanske rodove od Bolgarov ob Timoku do Slovincem v Karantaniji in Panoniji. Tako je tudi Panonija postala pozorišče bojev, ki so jih Franki leta 819 začeli zoper kneza Ljudevita Posavskega. Ta je do leta 823, svoje smrti, dokaj uspešno kljuboval Frankom. Sodelovanje Slovincem (panonskih in karantanskih) pri Ljudevitozem protifrankovskem uporu pa je za slovenski narod bilo usodno. Slovenci, ki so do tedaj bili samostojno vazalno ljudstvo, so izgubili svoje narodne kneze, ki so jih na njih gradovih in po deželi zamenjali frankovski uradniki, prefekti in grofje, predvsem v Karantaniji, manj v Panoniji. Toda Panonijo je zadel druga nesreča. Leta 827 so vdrl vanjo poganski Bolgari, znani v zgodovini kot hudi, nevarni napadalci na Bizanc ali Carigrad. Bolgari so Panonijo zasedli, pregnali domače poglavarje in postavili svoje. Obstajala je velika nevarnost, da bi si Bolgari s preostalimi poganskimi Obri slovensko zemljo prisvojili in uničili slovensko krščanstvo, najprej v Panoniji in nato še v Karantaniji in drugod, koder so bivali Slovinci, tedaj že povsod kristjani.

Položaj je rešil mladi in energični sin Ludvika Pobožnega, Ludvik, v zgodovini znan in imenovan kot Ludvik Nemški. Njemu je bila poverjena Bavarska. Bil je njen kralj in je zato hotel za trajno utrditi var-

Dogodilo se je . . .

Najmanjši avtomobil. — V Sovjetski zvezi so izdelali najmanjši avtomobil na svetu »Kristal R 5«. Avtomobil ima stroj 350 ccm, sprejel pa bo lahko tri potnike.

Vodeni nasipi. — Na Nizozemskem so si inženirji izmislili nov način boja proti poplavam — s pomočjo vode. Z vodo napolnijo balone iz plastične mase, nato jih položijo čvrsto skupaj in nastane nasip, ki ga vodna stihija (delovanje na slepo) ne more premagati.

CELOVEC

Od postnega časa do zdaj se je vršila v Mohorjevi kapeli v Celovcu božja služba vsak četrtek ob pol devetih za slovenske vernike iz Celovca in okolice. V počitnicah se ta božja služba v četrtek ne bo vršila. V jeseni se bo spet nadaljevala.

V prvih petkih zvečer ob 19. uri pa bo kakor do sedaj tudi v počitnicah sv. maša v čast presv. Srcu Jezusovemu.

V cerkvi Kristusa Kralja novega bogoslovja, Tarviser Straže, je vsako nedeljo in praznik ob 9. uri predpoldne slovenska božja služba. Verniki vabljeni!

Dne 11. avgusta 1967 bo celodnevno čiščenje presv. Rešnjega Telesa letos v Mohorjevi kapeli (Viktringer Ring 26).

(Poroka)

V soboto, dne 8. julija, sta se v Celovcu poročila akademik Lojze Popič iz Škocijana in akademičarka Marija Partl iz Mač. Poročne obrede je opravil dr. Janko Polanc. Lojze Popič je bil nekaj časa predsednik Kluba slovenskih študentov na Dunaju.

Mladima poročencema želimo vso življenjsko srečo!

DVA SLOVENSKA ZLATOMAŠNIKA
OB GORNJI DRAVI

Te dni praznujeta svoj 50-letni jubilej dela v vinogradu Gospodovem dva slovenska duhovnika, ki delujeta po vojni ob gornji Dravi. To sta Janez Vilfan, ki pastiruje na fari Zwickenberg pri Oberdrauburgu, in pa Janez Dovč, ki upravlja župnijo Lavant pri Lienzu.

Oba slovenska duhovnika sta vneto delovala v svoji rodni škofiji, dokler ju konec zadnje vojne ni pregnal z domačih tal. Na tujem nista držala križem rok in sta z vso gorečnostjo poprijela za delo med ljudstvom gornje dravske doline. Župljani se jubileja svojih dušnih pastirjev veselijo, vsi slovenski rojaki pa se temu veselju pridružujemo in jim k slavlju čestitamo. Na mnogo leta!

MAŠNO VINO pri Kristijanu BREZNIKU,
Celovec, Viktringer Straže 5, tel. 22 51.

ŠT. VID V PODJUNI

V nedeljo, 25. junija, je bila v Št. Primožu poroka z mašo trgovca Jožka Piceja, Križnika v Št. Primožu, in Angele Ferk iz Spodnjega Podgrada. Vesela svatba je bila pri Voglu. Novoporočenemu paru želimo

Hladilniki za nizko hlajenje
(Tiefkühltruhen)

260 litrov
samo šil. . . 5.680.-

BBC - Hladilnik za nizko hlajenje
126 litrov
samo šil. . . 1.980.-

nudi trgovsko podjetje **Blažej**

v kratkem tudi v Pliberku.

LIBUČE, 9150 Bleiburg, tel. 04238-302

vse dobro na njuni skupni življenjski poti.

Na Vidovo je bil pri fari pogreb 66-letne Marije Rotter iz Pogrc. V Celovcu pa je umrla tudi 66-letna Marija Blantar, Kosova gospodinja v Št. Vidu in njen pogreb je bil 12. junija na celovškem pokopališču. 4. julija je bil pri fari pogreb 78-letnega Aleksandra Dominika, starega Odela na Proboju. Pri obeh pogrebih pri fari so se pevci poslovali od rajnega z žalostinkami, g. župnik pa s primernim nagovorom. Rajnim želimo večni mir, pokojnikovi družini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Mnogo je križev v človeškem življenju, od človeka pa je odvisno, ali mu bodo v škodo ali dobro.

Kar si namenil Bogu ob pričetku, ne zamenjaj, da bi dal zaradi hvale sveta hudiču.

Na vasi. — Župnik pride iz cerkve in zagleda neko ženo v črno oblečeno. Začudi se, ker ni slišal, da bi kdo iz njene družine umrl. »Vam je umrl kdo od sorodnikov, gospa?« vpraša ženo. — Oh ne, gospod župnik. Veste moj drugi mož me je tako premislil, da sem začela znova žalovati za prvim... »

Pri nas na Koroškem

Ob novomašnem oltarju v Dvoru

(Nadaljevanje s 1. strani)

naj bi bilo slovo od doma. Dež je prenehal in oblaki so se nekam premikali. Množica je nestrpno čakala in nekateri so predlagali, da bi kljub nezanesljivemu vremenu pripravili oltar pred cerkvico v Dvoru. Izvršilo se je pravo ljudsko glasovanje. Večina je odobrila ta predlog, da se zberemo ob oltarju v Dvoru in ne v majhni šmihelski cerkvi, kjer je bilo pripravljeno za služaj slabega vremena. Z enournu zamudo se je vršilo slovo od doma. Ko je novomašnik stopil na prag svojega domovanja, je postalo rošno marsikatero oko. Slovo od doma je slovo rodne družine in prihod med farno družino. Blagor ti, rodni dom, ki si nam dal sina-duhovnika. — Nevesta je izročila križ, ki naj spremlja novomašnika na novi poti. »Križ naj ti bo simbol ter cilj življenja in zvest kašipot tvojega pastirovanja.« Tako mu je želela in tako smo mu želeli mi v svojem srcu. Bog naj te spremlja s svojo milostjo v vsem tvojem duhovniškem življenju! Starešina šmihelskih duhovnikov, selski župnik Alojzij Vauti je slikal duhovniško pot, ki je posejana z veseljem in žalostjo. Zato je želel novomašniku obilo duhovniškega veselja. Prav tako je spregovoril tudi g. dekan Srienec. Mati in brat sta blagoslovila novomašnika. Ta blagoslov jima je vrnil on s svojim novomašnim blagoslovom. Prav tako je blagoslovil še ostale člana družine. Preden je mati blagoslovila sina, je družica podala Balantičovo pesem: »Reci mi, mati,«

Z blagoslovom matere si se podal na pot do cilja. Sedaj si se vrnil, da z njenim blagoslovom nastopiš pot duhovništva.

SVETA DARITEV

V procesiji smo se približali oltarju, kjer mu je dekle izročilo kelih. Nato je novomašnik pristopil k oltarju ob spremstvu sobratov-somašnikov: Alojzija Vauti, dekana Krista Srienca, strica Avgušтина Čebula, Ignaca Davida, Franca Hudla in indijskega duhovnika patra Dominika. Po pesmi: »Pri di, Sveti Duh« se je pričela sv. daritev. Speve je prepeval zbor pod vodstvom Miha Sadjaka. Vmes pa je prepevalo ljudstvo in hvalilo Gospoda, da je blagoslovil faro z novo sv. mašo. Novomašni pridigar, stric Avguštin Čebul je v svoji pridigi slikal pomen oltarja, daritve in križa ter poudaril povezanost med njimi in duhovnikom. Vsak duhovnik je oltar in daritev, ker daruje za druge in se daruje tudi sam za druge. Nato je še označil duhovniški poklic kot sad molitve mnogih faranov. K darovanju sta brat in sestra prinesla kruh in vino in s tem poudarila povezanost med novomašnikom in svojci. Po sv. daritvi je vse ljudstvo pristopilo k oltarju, da postane deležno novomašnega blagoslova. Velika udeležba vernikov pri prvi sv. daritvi jasno priča o hrepenenju vernikov po duhovniku. Od blizu in daleč so prišli, da bi se veselili z novomašnikom vred velike sreče, ki jo je naklonil Bog njemu in fari.

PRIJETNO POPOLDNE

Številnim gostom je dal č. g. mestni župnik Alojzij Kulmež na razpolago farno dvorano. Zato mu izrekamo pristrčno zahvalo. Med pesmi in deklamacijami so se vrstili govori. Najprej je spregovoril v imenu Narodnega sveta koroških Slovencev, g. nadzornik dr. Valentin Inzko. V svojem govoru je poudaril pomen duhovnikov za naš narod. Dokler ima narod zadosti duhovnikov, tako dolgo ostane še močan. Stric Čebul, ki vedno rad kaj pove, je izrazil povezanost med nečakom in njim ter mu dal še nekaj napotkov za bodočnost. V imenu dekana, ki je bil zadržan zaradi pogreba, je spregovoril kaplan France Hudl. Poudaril je zasluge novomašnikove matere, ki je znala pripraviti rodovitna tla za duhovniški poklic. Na njeno vztrajno družinsko molitev je Bog odgovoril z milostjo duhovniškega poklica, ki ga je položil v srce njenega sina. Po obedu smo se zahvalili Bogu za slo-

vesni dan z zaključno pobožnostjo v pliberski farni cerkvi.

Da je vse tako uspelo, je zasluga camarja, katerega je moralo še vreme ubogati, in še mnogih drugih, ki so pomagali pri pripravi. Zato velja prav vsem prisrčen Bog plačaj!

Posebna zahvala velja Dvorjanom, ki so z delom in podporami pomagali popraviti podružno cerkev. S tem so podarili novomašniku najlepše darilo.

Tebi, dragi prijatelj, pa posvečam še nekaj besed: utihnili je novomašna pesem, izzvenele so deklamacije, oveneli so mlaji in venci, umolknilo so možnarji... Zunanosti so utonile v morju pozabljenosti. V tebi pa je dan prve sv. daritve vžgal plamen novomašne sreče. Da bi ta plamen sreče in veselja nikoli ne ugasnil v tebi, temveč te vedno ožarjal na tvoji duhovniški poti, je želja tvojega prijatelja in vseh, ki so ti dragi!

-mi-

Gdč. Milka Hartmanova je poklonila č. g. novomašniku ob priliki njegove prve sv. daritve sledečo pesem:

V božje jutro se je slovesno prebudil,
novomašnik, — tvoj dom,
ko ste začuli topičev grom,
ko ste začuli speve zvonov,
ko začutili ste vzklike vseh src in domov
fare šmihelske, podružnice Dvora.

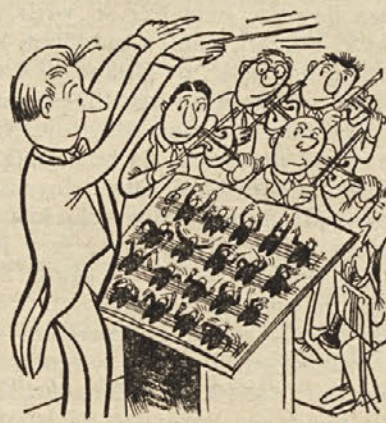
O, saj vžla je nova zora
nad našimi cerkvami, hišami, in polji —
ker je po božji, dobrotljivi volji
novomašnik vzklik iz naših tal.

Dom skromno zgrajen ga je dal,
zgrajen na skali žrtev, ljubezni in vere.
Zate, naš Stanko, skrbela je mati,
njen sin, njene hčere —
žrtve prinakali so na božji oltar,
žrtve za sina in brata — kot žgalni dar,
da za Boga boš zdaj, za rod naš vzplamteval,
da boš vsa srca, vse duše ogreval
za lepo, čednostno življenje,
za naroda novo, mlado prerojenje.

Naših cerkva zvonovi vabili bodo te v božji hram;
Ti naš duhovnik, svečenik boš tam.
Ko razprostrl boš v darovanje svoje roke,
ko boš k Bogu povzdignil srce,
sprejmi v daritev nas vse —
skleni v molitev in žrtev vse brate, sestre,
rod naš in stan in bolnike, mladino,
naše težave in borbo in bol in solze
in ljubljeno vso domovino,
zdaj ti zapoje v pozdrav naj
zelenje in cvetje in gaj
vseh polj in domov in vseh src harmonija:
Bog živi Te, Stanko, naš brat, novomašnik,
naj varno te vodi v življenju povesdi —
Devica Marija!

OBVESTILO

Letošnji poletni tabor na Repentabru bo v nedeljo, 23. julija. Njegov poudarek bo na jubileju pokristjanjenja našega naroda in to predvsem z uprizoritvijo glavnega dela Simkličeve drame »Krist pri Savici«. Poleg tega pa bodo nastopili še združeni pevski zbori, godalne skupine in drugo. Začetek ob petih popoldne.

Pisma bralcev

Veseli nas, da so naši zastopniki tako pogumno nastopali na Dunaju. Če človek premisli naš položaj, se čudi, da se mi Slovenci moramo danes boriti za priznanje našega materinskega jezika v javnosti — v šoli, na uradih in tudi že v cerkvi.

Mi, ki smo nekoč živeli ob Donavi, se borimo za naš obstoj na Gurah, na Dravi in pod Karavankami. In še tu nas komaj trpijo in bi nas najrajši izbrisali iz površja Koroške. Mi koroški Slovenci smo ostanki alpskih Slovencev, ki so živeli v srednjem veku ob Donavi, pri gornjeavstrijskih jezicih, pri izvirih Anize in Mure, na Visokih Turah in pri izvirih Drave. Tudi v dolini Gastein na Sol. nograškem pričajo še danes imena županov v občinskih arhivih, da so tam prebivali Slovenci. Sledeča imena od leta 1595 do leta 1768 so tam zapisana: Putschelling, Possenig, Glabichnigg, Possnigg, Glabichnigg. In severno od Drave so živeli Čehi in Moravci.

Naši nasprotniki pravijo, da smo koroški Slovenci nepomembna skupina majhnega naroda. Nismo mi zakrivil, da smo majhni. Če bi nas Nemci tekot tisoč let ne germanizirali, bi nas Slovencev bilo danes trikrat več v srednji Evropi. Dve tretjini vsega bivšega slovenskega ozemlja so pograbili Nemci.

Torej je bila nekoč večina Avstrije slovanska. Pa to pri nas neradi priznajo, niti na Koroškem niti na Dunaju, kjer je velik del prebivalstva češkega rodu. Stramujejo se v Avstriji svojih nekdanjih prednikov, kakor so se za časa Hitlerja sramovale nekatere družine, ki so našle v svojem »Arier-nachweis« kakšnega Juda. Nekateri v Avstriji pa še posebno glasno trdijo, da smo Nemci, kar pa ne drži. Mi Avstrijci smo ljudstvo posebne vrste. Pri nas so se enkrat naselile tri plasti prebivalstva: ilirsko-keltska, slovanska in bavarska. Vse so se tekom časa pomešale in nastal je današnji avstrijski narod.

Nemško govoreči Avstrijci so torej ljudstvo, ki ima sicer občevalni jezik nemški, ki zaradi svojega porekla tvori posebno nacijo.

Upajmo, da se to tekom prihodnjih desetletij zgodi. To bi bilo le naši državi in Evropi v korist.

-zč

PODSINJA VES
(Nesreča)

Kakor lep dišeč šopek stoji pred županova hišo košata lipa polna cvetja. Pridne čeblice nabirajo med, da diši po vsej vasi. Tudi mlada županja si je mislila. »Nekaj lipovega cvetja je pa le dobro za domačo lekarno.« Pa je vzela sekiro, pristavila lestvo in — zahrščalo je in Matilda, prej zdrava, krepka mati in žena, se je znašla hudo potolčena na tleh. Dal Bog, da se ta lipova tragedija srečno konča in se naša županja kmalu vrne iz bolnice zdrava in nasmejana, kot je bila zmerom. Ker njena družina težko pričakuje, da se vrne ljubljena mamica domov.

V lepi novi hiši našega župana še veje duh rajnega strica č. g. Tomana Weiss, ki ga je Gospod življenja in smrti poklical, tik pred novo mašo. Kakih deset let navrh je Piskarjevo družino zadel še hujši udarec. Oče sedanega gospodarja se je v gozdu smrtno ponesrečil.

Takrat pa se je izkazalo, kaj vse premore prava gospodinja in mati. Kakor junakinja se je borila ter sama vzredila devet otrok, katerim danes vsem dobro gre. Tudi malo kmetijo je obdržala, pod čigar streho njeni otroci radi prihite, da obiščejo dobro Piskarjevo mamo.

DUNAJSKO NOVO MESTO
(Zahvala)

Brat Dominik Peter Noč iz reda sv. Frančiška, kapucin, se zahvaljuje v prvi vrsti č. g. župniku Andreju Karicju za molitve pri maši za dober potek desete operacije. Istotako se tudi zahvaljuje vsem, ki so se ga spomnili v molitvi: »Ljubi Bog, ki je tako dober in usmiljen, bodi vam vsem bogat plačnik.« Priporoča se še vnaprej, ker se zmeraj hira in peša. Vračal bo tudi on z molitvijo.

Vabilo

Rebrški mladinski instrumentalni ansambel priredi v nedeljo, 16. julija 1967, ob 19. uri zvečer koncert narodnih pesmi.

Pri Rutarju v Žitari vesi.

Vstopnina: prostovoljni prispevki.

Vsi pristrčno vabljeni!

Novomašniško slavlje v Žitari vesi

Na prijetnem griču stoji žitajska farna cerkev. Vsa vas, ki se razprostira v tihiem življenju okoli nje, je v zadnjem času doživela najmočnejše slavlje; slavlje, preko katerega človeško srce ne more mimo. Dočkali smo novo mašo.

Vsa okolica, ki je težko hrepenela po tem dogodku, je s svojim trudom pokazala, da je vredna tega farnega praznika. Že dva dni prej so hiteli farani skupaj, da so s svojimi pridnimi rokami prinesli delež k pripravi.

Sončno sobotno popoldne je naznanjalo, da se v Žitari vesi pripravlja nekaj prav slovesnega. Težki zvon, ki je mogočno pošiljal iz visokih lin svoje prelepe zvoke preko doline in gričev, je vabil ljudi od daleč in blizu k sprejemu. Srca domačinov so se vzradostila, ko so začutila prelepo zvonjenje in marsikateremu je spolzela debela solza preko lic.

Med rahlim vetrom in pozdravnim vabljenjem smo pričakali najganjlivejši dogodek — naš novomašnik Jože Damej je stopil na domača tla rojstne vasi.

V pozdrav mu je zapel žitajski moški zbor dve pesmi v obeh jezikih. Nato je izrekel g. župnik Matevž Nagele v imenu vse fare najiskrenejše čestitke in blagoslova na novo življenjsko pot. »Ponosni smo,« je dejal, »da smemo po 88 letih pozdraviti v naši sredi sina naše fare, ki se je odločil za Kristusovo pot.«

Čeprav so Žitajčani že dvakrat na istem mestu sprejeli dva misijonska novomašnika, so se tokrat prav posebno veselili, ker je vendar stopil pred nje domač fant kot duhovnik.

Kot zastopnik šole in občine se je oglasil k pozdravnim besedam ravnatelj ljudske šole g. Josef Sporn. Rekel je, da je žitajska šola ponosna na svojega bivšega šolarja in da je njemu v posebno čast, ker ga sme pozdraviti kot ravnatelj.

Fletne žitajske dečle so novomašniku po deklamacijah podarile šopek nageljnov. Tudi mlajši fantek mu je izročil po pozdravu rože.

V imenu farne mladine ga je pozdravil Karli Hren. Z radostnimi očmi se ozira danes farna mladina na svojega bivšega zvestega igravca, ki stopa pred nje kot pastir duš.

Po vseh prijetnih pozdravih se je vil dolg spreved ob asistenci duhovnikov in bogoslovcev v farno cerkev, kjer je bila maša in je novomašnik delil svoj novomašniški blagoslov.

Vroč nedeljsko jutro se je porodilo. Množice ljudi so hitele iz vse Podjune skupaj, da pričakajo slovo od doma.

Ko je stopil na domači prag novomašnik, mu je združeni mešani zbor žitajskih in šentvidskih pevcev zapel: »Novomašnik, bodi pozdravljen...« Nato mu je ena iz

družic izročila nageljne. Nevesta s svojim nasmejanim obrazom in s svojo odločnostjo je po deklamaciji podarila križ, v dokaz, naj se vedno ozira na Križanega.

Z resnimi besedami so potem g. župnik orisali na kratko nalogo in težave duhovnika, pa tudi vesele urice.

Trenutek, ki je najbridkejši in obenem najlepši pri slovesu, je mnogim zrosil oči. Starši, ki so čutili toliko let s svojim sinom in zanj skabeli, so svojemu sinu-duhovniku podarili na njegovo življenjsko romanje svoj blagoslov. Posebno oče, ki je s svojim bolezenskim hiranjem težko dočkal to srečo, se je težko ločil na domačem pragu od svojega duhovnega sina. Tudi duhovni starši, kot zastopniki Cerkve, so mu dali blagoslov.

V zahvalo za molitve, skrb, težave in bridke ure za vedno novi pogum, je nato novomašnik podelil svojim staršem blago-

slov in poljub. Sreča neizmerna je žarela iz oči staršev in sestre. Težko je slovo od doma, predragi novomašnik. Kolikokrat si prestopil kot fantek domači prag in kolikokrat si se igral v osrčju svoje domače rojstne hiše! Nikoli poprej nisi tako težko (Nadaljevanje na naslednji strani)

Rafinerija v Wildonu, ne na Koroškem

Na zadnji seji koroške deželne vlade je deželni glavar Sima poročal o dveh važnih zadevah, za katere se ne vнемajo samo koroški gospodarstveniki, temveč tudi vse prebivalstvo Koroške. Povedal je, da ga je finančni minister obvestil, v kakšnem razmerju naj bi posamezne dežele, to je Koroška in Salzburška bile udeležene pri družbi, ki bo gradila avtomobilsko cesto skozi Ture; v ta namen je potrebna glavnic 100 milijonov šilingov.

Po izdelavi ustreznih načrtov naj bi se graditev ceste začela še pred letom 1970. Ker je bila cesta skozi »Felbertauern«, ki veže Koroško z vzhodno Tirolsko že dograjena, bo na voljo dovolj strokovne moči za graditev ceste skozi Ture.

Prišlo je že tudi do stika z londonsko banko Schroeder, ki je pokazala zanimanje za nabavo mednarodnega posojila za graditev ceste. Ta banka je tudi opozorila na možnosti, da bi pri novi družbi lahko imele svoj delež tudi Jugoslavija, Italija in Zahodna Nemčija. Finančni referent Suchanek je poročal tudi o stikih z neko belgijsko finančno skupino.

Nova rafinerija ne bo na Koroškem

Prav med sejo deželne vlade je prispelo poročilo, da je družba OelG sklenila postaviti rafinerijo v Wildonu in da je torej bila odbita koroška zahteva, da bi ta stala na Koroškem. Razlog je baje, da petrolejske družbe niso hotele diskutirati o tem, ker jim je bilo naročeno, naj odločajo le po gospodarskih izglelih.

Nova plinarna v Celovcu

V Celovcu so zgradili novo plinarno z zmogljivostjo 72.000 kub. metrov, in sicer je bila zgrajena že septembra, obratovati pa je pričela te dni.

Cestna povezava Vzhodne Tirolske s Koroško

Te dni so odprli novo cesto, tako imenovano Felbertauernstraße, ki veže vzhodno Tirolsko s Koroško ter je velikega pomena tudi za mednarodni promet. Gradili so jo pet let. Cesta bo vsekakor privlačna tudi za turizem. Na vzhodnem Tirolskem prebiva samo 40.000 ljudi, ki bodo odslej prometno bolj povezani s Koroško in ostalo Avstrijo.

sebo šel njegovemu predsedniku, podžupanu Novaku.

V imenu dežele oz. deželne vlade je govoril deželni svetnik Suchanek, ki je prav tako poudaril gospodarsko važnost Celovškega velesejma, zato mu hoče dežela oz. deželna vlada s svojim pristopom v velesejsko upravo dati materialno in moralno podporo.

V imenu Koroške trgovske in obrtne zbornice je njen predsednik dipl. inž. Pfrimer poudaril, da se ta ustanova v polni meri zaveda velike važnosti Celovškega velesejma za razvoj Koroškega gospodarstva, zato je tudi ona pristopila v omenjeno velesejsko družbo. Da bo »Koroški velesejem« čim bolj napredoval in uspeval, bo v njegov sosvet strokovnjakov, ki bo v kratkem ustanovljen, imenovala res sposobne moke, ki so strokovno dovolj podkovani in imajo bogate skušnje tudi glede razvojnih možnosti avstrijske zunanje trgovine.

V novi velesejski upravni družbi je bil določen ustanovni kapital 4 milijone. V tega prispeva mesto 46 odstotkov, dežela 26 odstotkov in Koroška trg. zbornica 26 odstotkov. Istočasno je bil imenovan tudi nadzorni svet, ki ga sestavljajo trije zastopniki celovške mestne uprave (župan Ausserwinkler, mestna svetnika dr. Romauch in Flucher), dva zastopnika deželne vlade (deželna svetnika Suchanek in dr. Knaus) in dva zastopnika kor. trgovske in obrtne zbornice (preds. dipl. inž. Pfrimer in dr. Muster); poslovodja je dr. Kleindienst, ki je to službo po bivšem ravnatelju Gutschmarju že sedaj zelo uspešno opravljal.

To je bilo zanj preveč

Da so še idealni ljudje na svetu, priča naslednji dogodek: V Modeni (Italija) živeči triinšestdesletni Angelo Benedetti si je zlobo današnjega sveta tako močno »vzel« k srcu, da je pred nekaj tedni sklenil, da bo v znak protesta začel z gladovno stavko.

Ko je že en teden gladoval, je po poročilu modenske policije hotel prostovoljno še več trpeti. V ta namen je šel v neko restavracijo v Modeni, da bi tam gledal druge, kako z užitkom jedo »spaghetti« in se mastijo ob dobri pečenki. To pa je vendar bilo preveč: Benedetti je padel v nezavest in se zgrudil pod prazno mizo...

Pri morju v hladu in dežju

(Z bralci našega lista kramlja Alojzij Vauti, selski župnik)

Gospodu Naštednikarju sem obljubil, da z vami pokramljam o svojem letošnjem prvem bivanju ob morju.

Nudila se mi je ugodna prilika, da za dober teden premenjam bivališče in oster gorski zrak zamenjam s solnatim morskim. Leta 1958 sem študenta Jožeta po maturi vzel s seboj na letovanje na Rab in v Lovran. Zdaj je kot gozdni inženir s svojo mlado ženo hotel dopust preživljati ob morju. Da se mi oddolži, me je povabil, naj se jima pridružim. Kdo bi takega vabila ne bil vesel! Takoj sem pisal sestram v Lovran. V nedeljo opoldne smo odrinili z njegovim avtom iz Sel in bili po kratkih odmorih v Št. Vidu in Ljubljani do večerje že na cilju.

Kako se nam je godilo tam doli? Berite še enkrat naslov tega kramljanja! Druga leta sem z vami kramljal pod naslovom: Na soncu in v morju. Napis nad tem člankom pa vam govori o hladu in dežju. Vsi ste čutili zadnje čase za mesec junij nenavadno hladno in deževno vreme. Tudi na jugu ni bilo bolje. Skoro zeblo me je, ker nisem imel s seboj zimske obleke in perila. Le v začasnih razjasnitvah sem se podal na sprehod, največ pa tičal v sobi in pregledoval ilustrirane zvezke. Pač, v ponedeljek popoldne smo se peljali na božjo pot na Trsat.

Nekaj novega sem tokrat videl tam. Ob drugem samostanskem dvorišču so franciškami priredili prostorno kapelo in v njo namestili votivne podobe iz romarske cerkve. Na levi steni so slike ladij-jadronic v viharjih, ko jim grozno razburkano morje z razbesnelimi valovi preti s pogibeljo, pa je Marija uslišala zaupne klice mornarjev in jih rešila pred potopom. Podobe na desni steni pa pričajo o zahvalah za uslišanje v raznih stiskah, posebno boleznih. Cel svečenj bergelj visi pod stropom kora in tudi priča o Marijini pomoči. Nov oltar ima obliko mize, tabernakelj pa je nameščen ob strani v steni. Takoj ga niti opazil nisem, napis »Panis de coelo — kruh iz nebes« me je šele opozoril, da hrani omarica Najsvetejše.

Na povratku smo se malo pomudili v reški luki. Tam trajno vlada živahno vrvenje; ladje prihajajo in odhajajo. Ob pomolu je bila »Dalmacija«, največja jugoslovanska potniška ladja, kar sem jih dosedaj videl. Vozil sem se že na veliki »Partizanki« in »Proletarki«, a »Dalmacija« prekaša po

velikosti obe, seveda le po mojem nestrokovnjaškem mnenju. Meril jih pa nisem.

V sredo se je vreme malo zboljšalo. V kopališču smo se celo sončili in za četrto minute sem se do vratu potopil v hladno morje, potem pa hitro oblekel. Popoldne smo z avtom vzleteli. Vzeli smo s seboj od mene še pet let starejšega sobrata in s. prednico. Ogledali smo si najprej staro mesto Mošenice, ležeče na višini, odkoder je lep razgled po Kvarnerju, morju in hribih. Mesto je bilo nekoč utrjeno za obrambo pred morskimi roparji in drugimi sovražniki. Na višini je malo prostora, zato so hiše stisnjene ena ob drugi. Pokopališče sestoji iz treh oddelkov, iz spodnjega se po stopnicah dospe do srednjega in iz tega v tretjega v višji etaži. Premišljeval sem, ali bi se tudi naše pokopališče, kar ga leži v hribu, dalo podobno urediti.

(Dalje prihodnjic)

Velesejem - v novi „obleki“

„Stari velesejem je mrtev! Naj živi Celovski velesejem!“

S temi besedami je celovski župan Ausserwinkler zaključil svoja izvajanja na tozadevni tiskovni konferenci pretekli ponedeljek. Ta dan je bila namreč podpisana v celovškem magistratu predmetna pogodba. Novo Velesejsko obratno družbo z o. z. sestavljajo zastopniki mesta, dežele in Koroške trgovske in obrtne zbornice.

Župan Ausserwinkler, ki je bil hkrati določen za predsednika nove družbe (podpredsednika sta deželni svetnik Suchanek in dipl. inž. Pfrimer, predsednik kor. trgovske zbornice), je v svojem referatu pojasnil, da so se napor za prenovitev vodstva in uprave Koroškega (lani še tako imenovanega) velesejma začeli že v preteklem letu pomladi.

Da je zadnja leta zašlo delovanje velesejske uprave nekoliko »v slepo ulico« in finančne težave, je nadaljeval župan, je vzrok iskati tudi v tem, ker so se nekateri glavni upravni organi sicer dovolj zavedali, da sedijo v vodstvu, v premajhni meri pa jim je bila naložena soodgovornost za uspešen razvoj. Celovško mesto se v polni meri zaveda važnosti te gospodarske ustanove, saj je z njo najbolj tesno povezano teritorialno in materialno, zato tudi mora biti glavna opora velesejmu, ki se bo od sedaj naprej imenoval »CELOVSKI VELESEJEM«, kot se večinoma tudi vsepovsod drugod imenujejo podobne ustanove. Ob koncu se je zahvalil dosedanjemu velesejskemu vodstvu za njegovo delo, po-

Zeleni načrt - zeleno potovanje

Pod tem geslom je povabila Kmetijska zbornica za Koroško zadnji četrtek tisk in radio, da se udeležita »zelenega potovanja«. Tako smo lahko slišali, kam teče denar, ki je v »zelenem načrtu«.

Pod vodstvom kmetijsko-zborničnega ravnatelja dvor. svetnika dr. Heina smo se najprej peljali na Zgornjo Koroško. Iz vasi Treffling, občina Seeboden, gre cesta 1.800 metrov visoko na Tschirnock. Cesta je že skoraj do konca asfaltirana. Ta cesta je predvsem namenjena za turizem in ima lep razgled v dolino. Tu je nas pozdravil predsednik kmetijske zbornice Stefan Sodati. Tudi on je razložil, kam predvsem gre denar, ki je predviden v »zelenem načrtu«. Pretežni del denarja gre za gozdne ceste, da se lažje spravlja les.

Kam da še gre denar iz »zelenega načrta«, smo si zato tudi ogledali v občini Weißenstein v dravski dolini, kako so si posestniki spravili svoja zemljišča v večje skupine.

Kako je važen tudi kmečki poklic, nam je povedal deželni svetnik Herbert Bacher na kmetijski šoli v Stiegerhofu v občini Bekštanj. Povedal nam je, kam teče denar iz »zelenega načrta« na šolskem področju za kmetijsko izobrazbo.

Zadnji naš cilj je bila občina Kotmara ves. Tu smo si ogledali pri kmetu Verniku, ki je zaradi pičlega prostora v vasi se odločil, da postavi svoje gospodarstvo in hišo izven vasi. Tudi tukaj se morejo dobiti krediti iz »zelenega načrta«.

Omeniti bi bilo samo še, da bi tudi naše ozemlje južne Koroške bolj upoštevali v »zelenem načrtu«, kajti tudi v teh krajih bi bilo zelo potrebno, da bi se napravile ceste v gorske kraje. Najbolj važno se nam pa zdi, da bo morala Kmetijska zbornica iz »zelenega načrta« podpreti tudi naše gospodinjke šole v Št. Rupertu in v Št. Jakobu, kakor tudi kmetijsko šolo v Podravljah!

N. T.

F. S. FINŽGAR:

Doživljaji mohorskega poverjenika

Mahnili sem jo proti Hrenovim. Že nekaj časa sem čutil, da piha od te strani proti župnišču neka neprijazna sapa, a nisem si mogel prav razlagati, zakaj. Se pač včasih komu zameriš, da niti za to ne veš. Temni pogled Hrenove matere, ki sem jo našel pri pospravljanju v hiši, ni obetal nič dobrega. Kakor sem precej zvedel, gospodarja ni bilo doma, ker je odšel v gozd po listje. Prosil sem nato, naj se odstranijo otroci, ki so se motovili okrog matere, ker je vse kazalo, da bodo začele strele udarjati: zrak v hiši je bil videti nasičen z elektriko.

»No, mati, sedaj se lahko malo pomeniva, ker sva sama,« sem začel razgovor.

»O, veliko se imava pomeniti! In to zaradi našega Jožka. Tako sem pa jezna, da ne morem povedati.«

»Ne vem, kaj bi bilo takega.«

»Bom pa jaz povedala. Enkrat, po novem letu je bilo, ko je moral naš Jožek pri vas v šoli stati pred klopmi; ste mu rekli, da ne zna krščanskega nauka in da pravzaprav zasluži, da bi ga še zaprli. Pa se je učil krščanski nauk in mi je sam povedal, da ga je znal.«

»To se spominjam, da sem ga enkrat ven postavil, ker ni nič znal.«

»Pa mi je sam rekel, da je znal. O, naš Jožek ne laže; še nikoli mi lagal in tudi sedaj ne.«

»Mislite, da je res tako nedolžen?«

»Nič ne mislim; vem!«

»Toda mati, bodite vendar pametni! Saj otrok v šoli ne kaznujemo brez potrebe, če bi mi ne bilo nič na tem, ali vaš Jožek zna kaj ali nič, bi ga lepo pri miru pustil; kaznovati ni prijetno, a ljubezen do otroka me je pri tem vodila, da bi se otrok poboljšal. Slabo plačujete to ljubezen.«

»Če je to ljubezen, si precej dam glavo odrezati.«

»Zakaj ga pa vi doma kaznujete, če ne iz ljubezni?«

»Jaz ga nikoli ne kaznujem, ker ga ni treba; da bi le bili tudi vsi drugi tako pridni!«

»Tale reč se vam pa ne bo obnesla; bo ste videli.«

»Jaz že vem, kaj delam; jaz hočem samo pravico, povsod, tudi v šoli.«

Pri takih »ljubeznivih« odgovorih mi je še bolj jasna postala beseda modrega Siraha: »Ni je večje jeze, kakor ženska jeza. Boljše je zraven leva in zmaja stanovati, kakor pri hudobni ženi prebivati.« (25, 23.)

Svetoval sem le še: »Sicer pa vaša Nežka — ta je hodila v en višji razred kakor Jožek — lahko vpraša druge otroke, koliko je takrat vaš Jožek znal.«

»Saj jih tudi bo vprašala.«

»Pravzaprav sem pa danes prišel po drugem opraviilu; zaradi Mohorjeve družbe; še nikogar ni bilo blizu.«

»In ga tudi ne bo,« je osorno zagotavljala Hrenovka.

»To vse zaradi vašega Jožka?«

»Zato ja, če že hočete vedeti.«

»Sicer pa nimate menda samo vi besede pri hiši; saj je vendar mož glava.«

»Žena pa krona.«

»Aha, to ste se pa naučili pri »Divjem lovcu!«

»Kdaj sem jaz že to vedela!«

Rad bi bil iz istega vira dostavil: »Ampak vaša je trnjeva,« pa mi je modrost ukazovala, naj se premagam, ker sicer bi bil dregnil v sršenovo gnezdo.

Samozavestno je Hrenovka še pristavila: »Njemu sem pa že prepovedala plačati za knjige.«

Brez upa zmage sem še dodal par načelnih opominov glede vzgoje otrok in potem pozdravil; odzdrava pa vsaj jaz nisem slišal.

Globoko sem se oddahnil, ko sem iz tako težkega ozračja stopil zopet na prosto. Smilila se mi je žena, ker sem si mislil: pošast slepe ljubezni si je zopet v Hrenovi materi izbrala eno žrtev. Ne bo veliko let, ko bo Jožek postal Jože in tedaj — prej težko — se bodo njegovi materi odprle oči, kako grozno je grešila pri vzgoji, a tedaj bo najbrž prepozno. Jože bo strahoval mater, ona bo proti njemu brez moči in ne bo ji preostajalo drugo kot delati pokoro za stare

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 16. 7.: 07.30–08.00 Duhovni nagovor.

— 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. —

PONEDELJEK, 17. 7.: 14.15–15.00 Poročila, vrme,

objave. — Pregled sporeda. — Za našo vas. — 18.15–

18.30 Dober večer našim poslušalcem. — TOREK,

18. 7.: 14.15–15.00 Poročila, vrme, objave. — Športni

mozaik. — Koroški kulturni pregled. — SREDA,

19. 7.: 14.15–15.00 Poročila, vrme, objave. — Kar

želite, zaigramo. — ČETRTEK, 20. 7.: 14.15–15.00

Poročila, vrme, objave. — Iz ljudstva za ljudstvo:

„Nevesta iz Amerike“. Igrajo gojenke gospodinske

šole šolskih sester v št. Rupertu pri Velikovcu. —

PETEK, 21. 7.: 14.15–15.00 Poročila, vrme, objave.

— Od petka do petka po naših krajih in pri naših

ljudeh. — Žena in dom. — SOBOTA, 22. 7.: 09.00–

10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — 18.00

— 18.20 Koroške narodne.

Za dobro voljo

Paznik jetniku. — »Zakaj ste zaprti?« — »Zato, ker sem zamudil vlak.« »Tako? Nemogoče!« »Da! Če bi ga ne zamudil, bi ušel že čez mejo...«

Različni pogledi. — V družbi se pogovarjajo. Nekdo pravi: »Jaz verjamem vedno le polovico tega, kar ljudje povedo.« — Davčni inšpektor: »Jaz pa vedno dvomim, kar mi ljudje govorijo!«

v kolikor niso bili sparani že od lani in iz prejšnjih let. Pričeli so popravljati in znašati gnezda. Bela golobica je pa ostala sama. Zanj je zmanjkalo druga.

Kuretno z golobi vred je od jeseni oskrbovala Pavla. Prejšnja oskrbnica, kaznjenka Koritnik, obsojena zavoljo dokajšnje primanjkljave v blagajni pošte, ki jo je bila opravljala, je tik pred prvim snegom, izrabila precejšnjo svobodo, katere je bila deležna, in je pobegnila. V dolini se je sneg komaj dobro pokazal, v gorah ga je padlo nad koleno. Pobeglo so iskali orožniki na vse strani, pa je nikjer niso mogli izslediti. Že so domnevali, da je skočila v Savo. V kalni vodi seveda niso mogli dognati, če je res ali ne. Izkazalo pa se je vse drugače. Koritnikova smrti sama ni iskala, zašla je pa prav blizu nje.

V Begunjsko je kot gost prišel na lov Herman Winkelmayr. Lovec Andrej ga je bil sit, ko ga je zagledal. Streljal je na vse, kar je migalo. Zadedi pa ni znal prav. Andrej je škripal z zobmi, povedati pa ni smel, kar bi bil rad. Bo že kako prav, si je mislil. Vsaka reč se unese in se boš tudi ti.

Nebo se je nevarno pooblačilo. Andrej je svetoval gostu, da bi odšla v dolino. Winkelmayr ga je z bojazljivcem ozmerjal. Hotel je kljub neugodnemu vremenu še ostati.

Do kože premočena in vsega premraženega je Andrej pripeljal Winkelmayerja v Begunje in se ga znebil. Bi bilo vse prav, da mu ni Winkelmayr domov grede zastrelil na Planici srne, za katero sta pritekla dva zdrava srnjačka.

grehe, a pokoro ostro, kakršne ne nalaga noben spovednik. Priznati pa moram, da mi je gornji pogovor zalegel za eno malico. Za tisti dan sem imel dovolj; ubral sem jo proti domu.

Nekaj dni za tem je minilo, ko se je nenadoma Hrenova Nežka pojavila v župnišču in položila predme udmino za družbo rekoč: »To so ata dali; so rekli, da še nikoli niso bili brez Mohorjevih knjig in tudi letos ne bodo. Mama so bili pa tako hudi, da so rekli atu: »Zdaj pa vidim, da si neumen, če za to daš. Ata so bili pa kar tiho.«

»Vidiš, to je lepo, da si prinesla; sem že čisto mislil, da nič ne bo. Kaj pa, Nežka, ali si vprašala otroke, koliko je takrat Jožek znal, ko sem ga kaznoval?«

»Seveda sem vprašala, saj so mi mama naročili; pa so vsi rekli, da ni nič znal; in sem tudi mami tako povedala.«

»Kaj so pa mama nato rekli?«

»Nabili so me.«

Pri tej razlagi vzgojnega postopanja matere so se Nežki nekoliko zasolile oči; zato sem jo tolažil: »Vidiš, vaš Jožek je najmlajši pri hiši, kakor je bil Benjamin najmlajši v Jakobovi družini; gotovo se še spominjaš, ko smo se učili, kako se je oče zanj bal, ker je bil pač on najmlajši; sicer imajo pa mama tudi tebe radi.«

»Že; tako pa ne kot Jožka,« se je glasil odgovor bistrovidne otroške duše.

»Lepo pozdravi doma; pozimi pa boste imeli branja, da bo veselje.«

(Dalje prihodnjič)

Nova maša v Žitari vesi

(Nadaljevanje s 5. strani)

odhajal z doma, kakor tokrat. V tolažilo naj ti bo molitev tvojih staršev in spomin sofaranov na te.

Od domače hiše se je zvrstil dolg sprevod ljudi do novomašnega oltarja pred župniščem. Pred stopnicami oltarja mu je izročila deklica kelih, s katerim je daroval svojo prvo nekrvavo daritev za svoje dobrotnike.

Ob asistenci bivšega misijonskega novomašnika preč. g. Nikolaja Ouradeja in g. župnika Andreja Karičja je pristopil novomašnik k oltarju. Mašne speve, ki jih je skomponiral Anton Nagele, in nespremenjeni del maše Matija Tomca, je prepeval zbor pod vodstvom Tomaža Holmarja.

Slavnostni pridigar preč. g. Karičelj so se dotaknili perečega problema o pomanjkanju duhovnikov. Našteli so tudi številne nevarnosti, ki odvrtaajo to željo v fantih. Posebno današnji svet, ki je prenapet od različnih struj, zahteva popolnega človeka in posebno duhovnika, ki se zna ozirati na vse težave in skrbi ljudi.

Pri maši se je ljudstvo združilo v molitev za naraščaj duhovnikov. Mogočno število ljudstva je pristopilo k obhajilu, da sprejme iz rok novomašnika kruh, ki nas združi v eno Kristusovo telo.

Težko je čakal lovec, da se je spet zjasnilo. S krpljami na oprtniku se je odpravil v Begunjsko. Ugotovil je, da zastreljena srna spet vodi svoj podrastek. Winkelmayrjev strel jo je prijel samo v mehko. Razgledal se je še malo naokrog in se močno začudil na pol zametenim stopinjam, na katere je naletel. Ni si jih znal razložiti. Previdno je tipal za njimi in že od daleč videl, da so obstale pod košato smreko. Skoraj hkrati je opazil pod nizko povešenimi visečimi zasneženimi vejami konec krila, kakršna so nosile samo kaznenke v graščini. Koj se mu je zazdelo, kaj se je bilo dogodilo. Pohitel je. S krpljami na nogah se ni še nikoli tako široko prestopal kakor tokrat.

Andrej je otreseel sneg z gostih smrekovih vej. Olajšane mokrega bremena so se same od sebe vzdignile dokaj visoko. Ženska pod njimi se ni ganila. Lovec jo je prijel za roko. Začutil je, da pobegla kaznjenka ni še otrpnila, da pa že ugaša življenje v njej. Urno se je lotil dela. Sezul ji je premočene čevlje in nogavice, jo odpel čez pas in pod vratom in jo pričel drgniti s snegom. Dolgo se je trudil, preden je Koritnikova odprla oči in zadihala. Začudeno je gledala lovca, si popravila obleko na prsih in tiho vprašala: »Kje sem?«

»Nazaj v življenje se vračša.« Andrej je ponudil premrli kaznjenki žganja, jo spet obul in odvedel v koč. Zakuril je, da se je ogrela in za silo posušila. Tudi nasitil jo je, sam pa je ostal lačen. Vzel je bil le malo brašna s sabo.

Pobegla kaznjenka je sama od sebe za-

Po novomašni daritvi je med veselim petjem čakala truma ljudi na novomašniški blagoslov.

Novomašni obed je bil pripravljen v gostilni Rutar. Presenetila nas je skrbna kuhinja z dobro jedjo. Med obedom so družice deklamirale. Kar najbrž na malokateri slavnosti morejo doživeti, smo smeli mi: petje. Združeni šentviško-žitrajški mešani zbor in šentviški moški zbor sta prepevala nadvse krasne melodije naše slovenske pesmi. Človek bi poslušal kar naprej. Vsa ta skrb je ležala na marljivih rokah pevovodje Hanzeja Kežarja. Spoštovanje vam, pevci in pevke, posebno pa vam g. pevovodja.

K besedi so se oglasili tudi duhovniki in obudili spomine na novomašnika. Tudi ravnatelj ljudske šole je orisal novomašnika kot mirnega in marljivega šolarja.

Pri tem slavlju pa smo se spomnili še žitrajškega mežnarja g. Jurija Smolniga, ki vrši že nad 60 let cerkvene službe: najprej kot ministrant, vicemežnar in zdaj kot mežnar. Ta vedno nasmejani in vedri možakar je s svojo požrtvovalno roko veliko doprinesel, da je vse potekalo v tako lepem okviru. Menda je celo on »kriv«, da smo dočkali to slavje... Na mnoga leta, gospod Jur!

Ker smo se tako veselo držali, smo se smeli tudi fotografirati. Za to delo smo poklicali mojstra, preč. g. Zaletela.

Po končanem obedu smo se podali v faro cerkev in prisostvovali zahvalnemu blagoslovu. Čisti in mehki glasovi naših mladih bogoslovcev so nas prav posebno navduševali pri petih litanijah. Zahvalili smo se za prejete darove, ki smo jih bili deležni po božji milosti...

Ves spored se je odigraval, kakor smo si ga želeli. To je zaslug veselega camarja Jožka Tilla. Prav čudili smo se, koliko zmore ta mali človek. Zato hvala iskrena, gospod camar.

Za domačega župnika in mežnarja pa ne najdemo zahvalnih besed, ker skoraj ne morejo izreči tistega priznanja, ki ga jima dolgujemo. Oddolžimo se s skromnim: Bog plačaj!

Vi, farani, ste pokazali, kaj zmorete. Vsi, možje, fantje, žene in dekleta, ste s svojim marljivim delom potrdili, da znate pripraviti novo mašo še boljše, kakor marsikatera druga fara.

Posebna zahvala velja gostilni Rutar. Vse je bilo pripravljeno okusno, prijazno, skrbno in z veliko ljubeznijo. Bog vas živi!

Ne moremo naštevati vseh dobrotnikov in pomočnikov. Zato izrečemo vsem skupaj za molitev in za delo hvaležen »Buah vonaj!«

Naša srca so bila napolnjena z novomašnim veseljem, ko smo se vračali na svoje domove. Doživeli smo novo mašo, dobili vase veliko novega zagona, da se še radi spominjamo na to doživetje s posebno željo in prošnjo: Bog daj žitrajski fari in sploh vsem še veliko takih slavnosti...

Janez Jalen

15

Ograd

Bala se je pa, da bi pritegnil strupeni podsončnik, ki cvetje posmudi, da več ne med. Nerada je bila nadležna. Včasih je služila v smleški graščini. Nazadnje se je pa le opogumila in zaprosila sestro prednico, rojeno baronico Lazarini, nekdanjo priljubljeno graščinsko gosposdičino, naj bi odredila, da bi vsa družina, častite sestre, kaznenke in pazniki, odmolila vsaj en očenaš za še nadaljnjo, čebelam ugodno vreme. Sestra prednica je skrb bivše dekle Agate pohvalila. Zaukazala je še isti večer zmoliti tri očenaše v zaproseni namen. Sestra Ambrozija je izračunala, da je bilo vsega skupaj zmoljenih nekaj nad tisoč očenašev in se ni več bala neprijaznega vremena.

V Dobravo in goščo pod Svetim Petrom so priletavale jate golobov. Selili so se še naprej na sever, dokaj jih je pa ostalo. Grulili so in snubili družice. Vzletavali so visoko pod nebo in se s pridvignjenimi perutnicami spuščali nazaj v vrhove smrek, kakor bi hoteli svojim izvoljenkam pokazati, kako izurjeni letalci so in da se ne bodo pustili ujeti sovražnemu skobcu. Naj se nikar nič ne boje. Skrbno bodo pomagali vzrejati mladi rod.

Razživel so se tudi domači golobje. V jati so obletavali visoka poslopja, sedali na slemena, se bili s perutnicami za samice,

čela pripovedovati lovcu, zakaj je zaprta. Da je res poneverila denar, je priznala, pa ga je zase le malo porabila. Poslala ga je fantu, ki da študira v Gradcu in se z revščino otepa. Pa ga ni maral sprejeti. »Prav je imel, če je res, kar pripoveduješ,« si je mislil Andrej, reči pa ni maral nič. Sedaj da je njen fant od pomanjkanja zbolel, kakor je zvedela naskrivaj za zidovje kaznilnice, je hlipaje pripovedovala Koritnikova, ona pa ima še vedno skrit denar zanj. Mora priti do njega, da ga reši, če ne, ga hoče vsaj videti še, preden umrje. Teta na Koroškem ji pomore naprej v Gradec. Bila bi že davno pri njej, da je ni zapadel sneg. Oh, Andrej, ki je fant kakor malo takih in izveden lovec, naj jo prepelje čez gore. Da ga bogato nagradi, je obljubovala.

»Hm,« je spregovoril Andrej, »če tvegaš danes pot čez gore, te ne bo nikoli vzel ne tisti tvoj fant, o katerem mi nekaj natvežaš, pa tudi nihče drug nikoli ne.«

»Kako da ne?« je bila Koritnikova užaljena.

»Bi te še danes vzel plaz.« Andrej se je nasmejal.

Kaznjenka je za hip osupnila, pa je koj spet pričela moledovati, naj jo lovec sprevede na ljubeljsko cesto.

»Saj nisem na glavo padel,« je odločno rekel Andrej: »Sicer si pa sama rekla, da tvoj fant denarja ni maral sprejeti.«

»Bi ga že preprosil, da bi si opomogel z njim.«

»Je dokaj bolj prav, če umrje, kakor da bi postal doktor za ukradeni denar.« Andrej se je začel pripravljati na vrnitev.

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O

B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

FRANC RESMAN:

3

Iz dnevnika slovenskega izseljenca

Takratni župnik Matej Wornig je v cerkvi oznanil, da bo kmalu primicija č. g. Rudija Zeichna. V cerkvi pa so bile nujne poprave, zato je prosil, da bi verniki v ta namen kaj darovali. Res je bila nabrana lepa vsota denarja. Ko so bile poprave že izvršene, je župnik povedal, koliko je vse stalo in da je tudi že vse plačano, ter se je prav lepo vsem darovavcem zahvalil.

Mene je kar zbolelo, ko sem to slišal, in sem župniku tudi rekel, da ga je polomile, ker je povedal, koliko je bilo nabrano. Res sem imel prav, kajti takoj naslednji teden so tekali okrog orožniki ter spraševali ljudi, koliko je kateri dal. Eden od orožnikov je prišel tudi k meni in se začel pritoževati, da že ves dan leta okrog in ne pride od nobenega zaključka.

»Pa vsaj ti povej, če si kaj dal, da pridem enkrat h koncu; ne bom nič zapisal.«

Pa mu mirno povem, da sem dal 20 mark v zakristiji. Še je hotel vedeti, kako pobiramo ofer. Rekel sem mu, da z možnjo; če je pa kaj izrednega, tedaj tudi s krožnikom. Tokrat sem ga pa jaz polomil.

Čez teden dni smo bili vsi cerkveni odborniki klicani na sodnijo v Rožeku. Meni je sodnik takoj zabrusil v obraz, da nismo nabirali ofer samo v puščico, ampak tudi drugače. Pa sem seveda zanikal. To pa ga je tako razjezilo, da je nam pretil, češ da smo si lahko prej kaj takega dovolili, zdaj bodo pa tej družbi že pokazali; vsak trdi, da je daroval samo v cerkvi, nobeden v župnišću ali med potjo.

Ker nam niso mogli nič dokazati, so nas poslali domov ter iskali nove priče. Obravnava pa je bila preložena na deželno sodišče v Celovcu. Tu je dobil župnik advokata in obravnava je bila spet vrnjena v Rožek, kjer se je končno vse dobro izteklo. Advokat pa je dobil vpogled v zapiske in je videl, da je bila tam zapisana kot tajna tožilka Urša. Ta je doma pravila svojemu možu nekaj o ofru, ta pa nadučitelju Treiberju, kateri je predal vse skupaj naprej sodniji.

Bila je majniška pobožnost. Naš fant Franc, ki je ministriral, je domov grede potegnil s stene lepak za vojno propagando. Videl ga je občinski pisar Janez Mikl in je hitro povedal nadučitelju Treiberju. Ob pol 8. uri zjutraj pa je že bil pri nas orožnik iz Rožeka ter odpeljal fanta v šolo, kjer ga je postavil pred razred kot nekakega ljudskega zločinca, ki je naredil bogvedi kakšen zločin. Od fanta samega pa je hotel izvedeti, če ga je k temu dejanju pregovoril oče ali župnik. Orožnik

je prišel potem tudi nad mene, pa sem mu rekel, da sem fanta že kaznoval in da je moral lepak obesiti zopet nazaj na steno. A orožnik se je le še bolj jezil in mi povedal, da so iz Ledinc klicali zaradi te neumnosti po telefonu, da mora takoj tja.

Za male otroke so tudi pri nas napravili otroški vrtec. Vsem so prigovarjali, naj jih pošljemo tja vsaj v poletnih mesecih, ko je na kmetih toliko dela. Pa sem se dal pogovoriti in sem poslal naše tri male, Jozeja, Hanžka in Toneja. Niso bili posebno veseli; ko pa so morali po kosilu spat, je bilo zanje preveč. Začeli so se braniti, kot bi jih gnal v mesnico, in končno so jo popihali raje domov, kot da bi šli spat. Nekaj časa smo jih še vodili v vrtec, a smo se tega naveličali in pustili smo jih doma.

Večji otroci pa bi morali ob nedeljah namesto k maši na sestanke Hitlerjeve mladine. Ker pa je bila zame ob nedeljah na prvem mestu božja služba in otrokom udeležbe na teh sestankih nisem dovolil, sem padel pri novi gospodi v hudo nemilost. To sem najbolj občutil, ko sem zaprosil za subvencijo, da bi moderniziral kmetijo. Komisija je prišla, si vse ogledala in me celo pohvalila, da pravilno delam. Vodja

Kresničica

(JAPONSKA PRAVLJICA)

V lepem lotosovem cvetu, ki se je zibal sredi velikega ribnika, je stanovala majhna družinica kresnic: oče, mati in hčerka.

Hčerki je bilo ime Kresničica. Bila je prav ljubko in dražestno bitje. Ob lepih in milih večerih se je sprehajala po svojem prelestnem vrtu — velikem lotosovem listu, gledala po temnozeleni vodi in poslušala prelepe koncerte, ki so ji jih prirejale v ribniku žabe večer za večerom. Kadar se je pa stemnilo, je prižgala svojo svetilko, v kateri je gorela tako nebeško lepa, žame-tasta lučka.

Ker je bila mala Kresničica tako ljubezniva stvarca, je imela seveda vse polno snubcev. Podnevi se ji ni približal nihče, pa tudi zvečer, ko je sedela sama v poltemi in je sanjavo gledala po ribniku, ni bilo nikogar k njej, kajti takrat je nobeden izmed številnih snubcev ni mogel ugledati. Ali ko je prižgala svojo svetilko, takrat, takrat —! Snubci so kar rojili okoli nje: to je brnelo in šušljalo, to je frfalo in čebel-ljalo, kajti prišli so vsi, prav vsi, ki so želeli imeti zalo Kresničico za ženo.

Prišli so metulji, prišli so hrošči, prišli

komisije pa mi je nato naravnost povedal, da zato, ker sem se izjavil za Slovenca, ne smem pričakovati nobene podpore. In je tudi res nisem dobil.

Napad na sosedno Jugoslavijo

Na Ledincah so začeli zidati veliko obmejno železniško postajo. Delavcev je kar mrgolelo. Posebno veliko je bilo Italijanov. Kar naenkrat pa se je pojavila vojaščina ter začelo se je šušljati, da bo vojna z Jugoslavijo.

Prav tedaj (konec marca 1941) je bil pri mojem bratu Martinu na obisku njegov svak dr. Štefančič, ki je šel po plebiscitu v Jugoslavijo in je živel tedaj v Beogradu. Obiskal sem ga in izrazil svoje začudenje, da si upa priti domov na obisk v tako nepetnem času, ko lahko vsak dan izbruhne vojna. Pa mi je ugovarjal, da zaradi teh par šip, ki so jih pobili študenti v Beogradu, vendar ne bo vojne. A ko je tudi on zapazil, da lazijo okoli hiš zaupniki nacistične stranke, se je dal pogovoriti in se je odpeljal s prvim vlakom. Bil je pa to tudi skrajni čas, kajti ta vlak je bil zadnji, preden je Nemčija napadla Jugoslavijo. Dne 6. aprila navsezgodaj so že bombardirali Beograd, jugoslovanska vlada še zasedala. Nemci so najprej zasedli Gorenjsko in Štajersko, Ljubljano in zapadni predel Slovenije pa so si prilastili Italijani. (Dalje)

so čmrlji, prišli so črički, skratka, vsaka žuželka, ki le more leteti, je bila tukaj zastopana in je revica razkazovala svoje umetnosti, da bi ganila srce male Kresničice.

Vse zastoj, Kresničica se ni zmenila za nikogar. Sicer se je izprva imenitno zabavala, ko je gledala to smešno vrvenje vseh teh drobnih živalic okoli sebe in je bila zelo ponosna na take množice snubcev. In kaj bi ne bilal Ali sčasoma ji je jelo le presedati to neprestano vsiljevanje, saj ni bila niti urico več sama ob lepih večerih, da bi nemoteno sanjari na svojem prelepem vrtu ob temni vodi. Odločno je sklenila, da se odkriža enkrat za vselej vseh teh zoprnih snubcev. Rekla jim je:

»Rada vzamem enega izmed vas za moža, toda tisti, ki bi rad postal moj mož, mi mora prinesiti lučko, ki bo najmanj tako svetla, kot je moja!«

Vsi so napeto poslušali, nato pa so se odpravili po svetu iskat lučko. Vsak je hotel biti prvi, vsak je hotel imeti Kresničico. Jej, to je bilo prerivanja, to je bilo suvanja, posebno še, ko je Kresničica naenkrat ugasila svojo lučko. Marsikateri večji so

zmečkali perutnice, nekateri hrošček se je prekumil v ribnik in so ga požrle žabe, odlomljene tipalnice in nožice so pa kar letele sem in tja; skratka, bila je nepopisna zmešnjava, ki pa je je bilo naposled tudi konec, kakor je vsake stvari na tem svetu.

Pa so se razkropili snubci na vse strani in, kjer koli so zagledali kako lučko, so

MARJAN JAKOPIČ:

Kresna

Nebo sklonilo se je prav nad hiše,
kresnice letajo še pred nočjo,
ko prve zvezde božja roka riše;
saj je nocoj, nocoj — šentjanževo.

Privabil kres vso vaško je mladino,
zapela je in že čez ogenj skače.
Razgrela kri je starcem žlahtno vino,
še ti nocoj žobarijo drugače.

Vrve ob kresu igre običajne:
glej, z Mojco Nantej se pogнал je čezenj!
Hej, seme praprotno razkriva tajne:
kje cvetejo zakladi — kje ljubezen.

leteli vsi srečni ponjo. Nočni metulj je bil prvi, ki se je smrtno ponesrečil. Debeluharček je letel, kar so ga nesle krila, skozi neko odprto okno v sobo, kjer je sedel pri mizi ob majhni petrolejki star mož, ves sključen nad knjigami. Metulj je bil neizmerno srečen, da bo tako hitro in lahko dobil lučko, pa se je zakadil z vso silo v svetilko, toda revež si je ob vročem cilindru vso glavo opekel.

A glej ga junaka, korenjaka! Kljub groznim bolečinam ni in ni odjenjal in je vedno znova naskakoval in butal ob svetilko, da bi prišel do plamenčka. Naposled se mu je po hudih mukah le posrečilo, da se je splazil skozi majhno odprtino v petrolejko. Ali strah in groza! Njegovi perutnici sta se vneli, zagoreli in čvrst — pa je bil metulj mrtev.

Podobno se je godilo še tisočim in tisočim: ta je telebnil v strašno žerjavico, kjer je žalostno začvrčal; drugi se je osmudil in opekel v plamenu sveče; nekateri pa so se celo ljudem v oči zaletavali in so bili neusmiljeno pomorjeni. Toda vedno nove, vedno nove množice snubačev so brnele in frfotale po zraku in tisoče in tisoče oči je hrepeneče iskalo lučko za nevestico Kresničico.

O vsem tem pa je zvedel kmalu kresniček Svetlin, ki je stanoval samo osem lotosovih cvetov od male Kresničice. Misli si je:

»Če tvega toliko snubačev celo svoje življenje (Konec na naslednji strani)

»Oškodovana bi bila država, ki ima dovolj in se nikomur nič ne pozna.« Kaznjena je še vedno upala, da pregovori lovca.

»Vseeno,« je zarežal Andrej. »Kraja je kraja.«

»Ti boš kriv njegove smrti,« je zajokala Koritnikova.

»Naj kar bom. Zavoljo tebe in tistega tvojega namišljenega fanta mi sveti Peter ne bo zapiral nebeških durí.«

Andrej je začel priganjati. Koritnikova pa nikakor ni marala nazaj v kaznilnico. Lovce se je kmalu naveličal prigovarjati. Zagrozil je, če noče zlepa z njim, jo priveže k tramu, da spet ne zaide v mrz, in bodo prišli orožniki ponjo. Oponesla mu je, da je grd in izdajalski. Andrej je vzrotil: »Kozu neumna! Mar misliš, da sem te zato izkopal izpod snega, da bi si sedaj nakopal tvoje prismojeno zgrešeno življenje na svojo vest.«

Koritnikova se je lovčeve grožnje ustrašila. Kakor pohlevna ovca mu je sledila po gazi v dolino. Med potjo je priznala, da si je povest o fantu res izmislila. Hotela je le s prikritim denarjem pobegniti v Ameriko. Pa sedaj uvidi, da bi brez Andrejeve pomoči niti do kaznilnice ne mogla več priti. Odkritosrčno se mu je zahvaljevala. Lovce pa ji je začel pripovedovati, da jo je pravzaprav rešil le pobijalski Winkelmayer. Saj drugače bi v takem vremenu on ne bil gazil v Begunjščico.

»Winkelmayer ni bil nikoli nič prida,« je posegla v besedo Koritnikova.

Andrej se je začudil, kako da ga pozna. Pa ni maral spraševati. Vrag poznaj taka

znanja! Morebiti sta bila z žensko celo zmenjena, da se snideta v Begunjščici. Za naprej je molčal in bil vesel, da se je begunke pri graščinskih hlevih znebil. Imel je občutek, kakor bi bil ves popoldan vodil za sabo na vrvič privezано lisico. Še dobro, da ga ni popadla.

Lovce Andrej seveda ni bil tiho. Ne toliko zavoljo kaznjene kakor zavoljo Winkelmayerja, ki se mu je bil za vselej zameril. Zdelo se mu je, da se maščuje za neotesanost, katere je moral prestajati pred njim. Rekel sicer ni nič, ni pa nikoli pozabil namigniti, da utegne biti pri pobegu kaznjene udeležen tudi Winkelmayer. Lovčevu pripovedovanje se je razvedelo daleč naokrog. Zvedela je sodnija. Pritihotapilo se je celo skozi debelo zidovje kaznilnice do ušes kaznjenc. Še preden je Koritnikova prestala samotno celico, jo je sodišče znova zaslislalo. Zagovorila se je in izdala, da ima res Herman shranjene poneverjene tisočake.

Oblast je napravila pri Winkelmayerju preiskavo. Delal se je hudo užaljenega. Roka postave mu je pa iz oprtnika, katerega je nosil na lovu v Begunjščici, potegnila skrbno zvito žensko obleko s čevlji in klobukom vred. Prebledel je in se vdal. Za pobeg sta se s Koritnikovo dogovorila s pisemčki, ki jih je bil prenašal berač Tajček. Znal jih je pretihotapljeti, kadar je čakal za hrano na porti in so zunaj zaposlene kaznjence hodile h kosilu ali od kosila. Namesto v Ameriko se je preselil Winkelmayer v zapore v Gradiški. Nihče mu ni bolj privoščil kakor lovec Andrej. Iz

Koritnikove pa so se začele kaznjence norčevati. Pa je znala prevejanika zaobrtni žela proti Pavli Andrejčičevi, češ da se tudi ona samo hlina in da vodi nune za nos, kakor jih je znala sama.

Kaznjence so si vso zimo namigovala, da bo Pavla na pomlad pobegnila. Najbolj strupen jezik je imela Lušinova. Včeraj je med odmorom zasikala v Pavlo: »Pri katerem ljubčku pa imaš ti shranjene nakradene tisočake?«

Še preden je Pavla vprašanje dobro razumela, je Lušinki že odgovorila ciganka Kati: »Lažnivka!« Hkrati jo je udarila po ustih, da se je kaznjenci Lušinki poodila kri. Besna je planila v ciganko in jo z obema rokama zagrabila za lase. Za Kati bi se bilo slabo izteklo, da je ni rešila Zemljakova. Za kazen sta morali obe, Debelaričeva in Lušinka, v temnico.

Pavla vso noč ni zatislila očesa. Dramila jo je misel, da vsakomur, ki njo vzljubi, prinaša nesrečo. Res, da za vsega hudega vajeno Kati samotna celica ni tako grozna kakor za njo samo, pa vendar —

Z nekaj perišči slabšega žita v privihnem predpasniku je Pavla ob uri, kakor zadnje čase vsak dan, prišla pod golobnjak. Zahrumele so perutnice in Pavlo je obkrožila jata golobov. Vrgla jim je zrnja. Spustili so se na tla in hiteli pobirati natrošeno zrnje. Bela golobica pa ji je sedla na ramo in čakala, da se bo smela nazobati iz njene roke. Pavla je danes kakor pozabila na svojo ljubljeno. Preveč živo je videla samo sebe na trgu svetega Marka.

Na ženitovanjskem potovanju sta se s Filipom prvo noč ustavila v Benetkah. Zjutraj se jima ni mudilo vstati. Po zajtrku jo je Filip odvedel, držeč jo pod roko, ogledovat največjo znamenitost Benetk, slovečo stolnico svetega Marka. Na trgu so ju obstopili vsiljivi ciceroni, vajeni izrabljati darežljivost novoporočenih parov. S kupol in stolpičev, z zidcev in od vsopovsod so se pričeli zletavati golobje, da tudi oni potegajo svoj delež od mladih zakoncev. Preden se je Pavla dobro ovedela, ji je že nekdo potisnil v roko papirnato vrečko koruze. Vrgla jo je perišče med čakajoče golobe. Spopadli so se zanjo, kakor bi vedeli, da morajo pohiteti, ker bodo koj priletele še druge lačne jate. Hitro je Pavli pošla kupljena koruza. Pa je Filip medtem že poskrbel, da je še dolgo lahko krmila golobe svetega Marka, češ da oblak golobov, ki se je spreletaval nad novoporočencema, pomeni srečo in blagoslov v zakonu.

Bela golobica se je presedla Pavli z rame na roko. Pričela jo je krmiti iz dlani. Grede se je s pozabljenjo in zapuščenostjo samski pogovarjala. Da je kar ne bo mogla pogrešati, kadar odide iz Begunj, ji je pripovedovala. Da jo odkupi in vzame s sabo in ji preskrbi druga. Pavla si je dvignila golobico k licu in jo posvarila, naj pazi, da je ne doleti kaj hudega, ko se je navezala nanjo, obsojenko. In je potožila snežnobeli ptici, da je prijateljica ciganka Kati zaradi nje v temnici, v strašni temnici, kjer v zadnji celici straši.

(Dalje prihodnjič)

Televizija Ljubljana

PETEK, 14. julija: 18.10 Poročila — 18.15 TV tribuna — 18.45 Vizitka — 19.00 Mozaik kratkega filma — 19.30 Cikcak — 19.40 TV obzornik — 20.00 TVD — 20.30 Pesem poletja — 20.33 Cikcak — 20.41 Celovečerni film — 22.00 Pred izletom — 22.20 Zadnja poročila.

SOBOTA, 15. julija: 17.55 Poročila — 18.00 Vsa sobota — 18.15 Mladinska igra — 19.05 Medigra — 19.10 Zaprčite z nami — 5. oddaja — 19.40 TV obzornik — 20.00 TVD — 20.30 Pesem poletja — 20.33 Cikcak — 20.41 Zabavno glasbena oddaja — 21.40 Nekaj novega, nekaj starega — 21.55 Golo mesto — serijski film — 22.45 Zadnja poročila.

NEDELJA, 16. julija: 9.25 Poročila — 9.30 Nedeljski vrtljak — narodno zabavna glasba — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Tisočkrat zakaj — 11.30 Serijski film za otroke — 12.00 Nedeljska TV konferenca — Nedeljsko popoldne — 18.50 Poročila — 18.55 Perry Mason — serijski film — 19.45 Propagandna oddaja — 20.00 TV dnevnik — 20.45 Pesem poletja — 20.48 Cikcak — 20.53 Sončna karavana — zabavno-glasbena oddaja — 21.50 Balade in romance — 20.10 Zadnja poročila.

PONEDELJEK, 17. julija: 18.10 Poročila — 18.15 Risanke — 18.25 S kamero po svetu — 18.45 Kuharski nasvet: Na taborjenju — 19.15 Tedenski športni pregled — 19.40 TV obzornik — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Pesem poletja — 20.33 Cikcak — 20.41 TV drama — 21.40 Operna scena — 22.10 Zadnja poročila.

TOREK, 18. julija: 17.55 Poročila — 18.00 Dječak in trije marsovski lutke — 18.20 Popotovanje po Aziji — serijski film — 18.50 S kamero po svetu — 19.30 Cikcak — 19.40 TV obzornik — 20.00 Celovečerni film — 21.30 Srečanje z umetnikom: Lidija Wisiakova — 22.00 Zadnja poročila.

SREDA, 19. julija: 18.10 Poročila — 18.15 Mornar na triciklu — oddaja za otroke — 19.00 Reportaža — 19.30 Cikcak — 19.40 TV obzornik — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Cikcak — 20.38 Gledališki prenos — 22.00 Biseri glasbene literature — 22.15 Zadnja poročila.

ČETRTEK, 20. julija: 17.05 Poročila — 17.10 Zaprčite z nami: Moja cesta — 17.25 Potujte z nama: Sava Bohinjka — 17.55 Kratek film — 18.15 Še en korak — mladinska tribuna — 18.35 Pet notnih črt za popevko — 19.00 Gledališče arkadija Rajkina iz Leningrada — 19.40 TV obzornik — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Pesem poletja — 20.33 V. Hugo: Maria Tudor — III. del — 21.20 Zabavni spored Poljske TV — 22.05 TV dnevnik.

PETEK, 21. julija: 18.10 Poročila — 18.15 Brez parole — mladinska oddaja — 18.45 Vizitka — 19.00 Mozaik kratkega filma — 19.30 Cikcak — 19.40 TV obzornik — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Pesem poletja — 20.33 Cikcak — 20.41 Celovečerni film — 22.00 Pred izletom — 22.20 Zadnja poročila.

Miza in 4 stoli iz kovine in plastike za vrt - šil. 695.-

Podjunska trgovska družba

Bratje Rutar & Co.

Dobrla ves A-9141 Eberndorf
Telefon 04236-281

Kresničica

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Ijenje za Kresničico, potem mora biti pa že lepa! Kaj, ko bi jo šel gledat?!

In res se je odpravil nekega lepega večera na pot. Ko je zagledal Kresničico, se je pa tako razveselil, da se je kar obrnil, letel domov in neutegoma odposlal posredovalca k njenim staršem*, da zaprosi za njeno roko.

Starši so bili seveda takoj zadovoljni. In kaj bi ne bili, ko je pa mladi ženin lahko uresničil hčerkin želje, imel je namreč prav tako, nebeško lepo, žametasto lučko kakor ona, vrh vsega tega pa je bil tudi prav brhek fant. Ko so se o vsem dobrega pomenili, so praznovali z velikim sijajem poroko. Mala Kresničica in kresniček Svetlin sta živela srečno in zadovoljno do svoje smrti in sta zapustila veliko potomcev. Po goj pa, da mora vsakdo, ki hoče snubiti kako Kresničko, prinesiti lučko s seboj, je obveljal kot družinski zakon in je vsem kresničicam svet.

* Na Japonskem ne sme neveste snubiti ženin, ampak posredovalec.

Dr. Anton Trdan - srebrnomašnik

(Poročilo iz Čila)

9. julija bo v navzočnosti škofa in številnih duhovnikov v Čilu opravil srebrno mašo velik prijatelj Koroške, dr. Anton Trdan. Nekaj tednov pozneje bo izpolnil 50 let.

Dr. Trdan se je rodil v ribniški fari na Dolenjskem. Študiral je na klasični gimnaziji v Ljubljani, kjer so tedaj poučevali profesorji Arnejc, Grafenauer, Osana, Pregelj, Rupel, Sovré in drugi imenitni šolniki. Vsako leto je nekaj abiturientov te gimnazije stopilo v bogoslovje. Trdan je na ljubljanski bogoslovni fakulteti postal tudi doktor bogoslovja. Med vojsko je bil nekaj časa v St. Jakobu v Ljubljani pomožnik župnika Arnejca. Ob koncu vojske se je zatekel v Hodiše k župniku dr. Mikuli. Ker je bival izven zapornega pasu, je mogel obiskovati škofa Rožmana. Stenografiral je sodni proces proti škofu in mu prvi osebno sporočil izid procesa. Ob drugi priliki je dobil škofa, ko je sestavljal pismo za papeža in v njem predlagal tri kandidata za pomožnega škofa.

Pozneje je bil nastavljen za kaplana v Peravi pri Beljaku. Zelo rad bi deloval na slovenski župniji in si je za to veliko prizadeval. Ko je uvidel, da za to ni izgledov, je 1. 1948 odšel v Čile.

Tu je bil več let kaplan v stolnici mesta Rancagua. Poleg obilnega dela v cerkvi in pisarni je bil kaplan redovnic, zgradil je v Srednjemestju veliko cerkev in dvorano in 18 ur tedensko v ljudski šoli v središču mesta učil verouk, čeprav to tu ni navada. Ob slovesu se mu je ravnatelj šole, advokat in mason, javno zahvalil za pomoč pri vzgoji otrok. Priznal je, da mu sprva ni bilo všeč, da je prihajal duhovnik v šolo, a se je sčasoma prepričal, da duhovnik mora sodelovati pri vzgoji otrok. Nekaj časa je oskrboval tudi Slovence v Santiagu.

Njegovo drugo službeno mesto je bilo v kraju Aculeo, kjer je v obsežnem delu župnije 11 let samostojno opravljal dušno pastirstvo. Skrbel je za mnoge šole in kapele. Lani je postal župnik velike župnije

Graneros in bil letos imenovan za dekana dekanije Rancagua-okolica. Ves ta čas je vsako nedeljo opravljal tri maše, često v različnih in med seboj zelo oddaljenih krajih. Krstil je že okoli 8.000 otrok. Kot dober govornik je prejel že mnogo priznanj.

Razen teh ima še druge službe v škofiji. Že 15 let je član škofijskega sodišča kot branilec zakonske vezi. Nekaj sodnih postopkov je šlo na višje sodišče v Santiago in celo v Rim, od koder je prišel odgovor, da je bil ves postopek pravilno voden in pravilno končan. Ni čudno, da je škof na nasvet, ki ga je dal Vatikan čilskim škofom, naj združijo cerkvena sodišča na sedežu nadškofa, odgovoril, da se ohrani samostojno sodišče, ker ima dobro pripravljeno osebje. Kmalu po prihodu v škofijo je bil imenovan za izpraševalca pri skušnjah, katere morajo opraviti mladi redovniki, da dobijo dovoljenje za spovedovanje. Ob koncu šolskega leta ga škof imenuje za predsednika izpraševalnih komisij za vero in raznih redovniških in župnijskih šolah. Več let je direktor škofijske dobrodelne ustanove Caritas, ki po župnijah deli obilno pomoč Severne Amerike. V svoji župniji je ravnatelj župnijske kmetijske šole in katehet na gimnaziji. Pred kratkim je bil kot eden od petih duhovnikov škofijskega klera izvoljen v svet duhovnikov, ki pomaga škofu pri dušnem pastirstvu škofije. Tako srebrnomašnik že četrto stoletje dobro izkorišča prežete talente.

G. srebrnomašniku tudi »Naš tednik« želi, da bi še dolgo mogel delovati v božjo čast in blagor zaupanih mu duš.

Kosmati natakariji

V Rio de Janeiru, največjem mestu Brazilije, je manjša restavracija, ki pa je vedno polna. Natakariji so tamkaj — opice. Gosti naročajo jedila pismeno na blokih, ki jih kosmati natakariji odnašajo in prinašajo potem jedila v zaprtih posodah. Kot pravi sam lastnik, je ta način ne samo originalen, ampak tudi zanimiv eksperiment. Živali so zelo spretne in pri gostih priljubljene. Imajo določen delovni čas, so dobro hranjene in pod skrbnim nadzorstvom živinozdravnika. Njihova inteligenca je čudovita. Do sedaj so vsi zadovoljni z njimi, one pa tudi, saj jim je to delo v zabavo. Za lastnika pa so cenjen personal.

Žena je sposobnejša

V Dortmundu v Nemčiji je vodstvo neke tovarne z oglasom iskalo nočnega čuvaja. Ko se je oglasil starejši mož, ga je personalni šef resno poučeval: »Če hočete služiti v naše zadovoljstvo, je potrebno, da ste čuječ, da slišite vsak najmanjši šum, da ste nepodkupljivi, piti ne smete nobenega

Trgovina z živili išče
VAJENKO in VAJENCA.

Dopisi na upravo lista
pod označko
„CELOVEC“

Vse poljedelske stroje,
vse za gospodinjstvo
ugodno in na obroke
Vam nudi tvrdka

HANS WERNIG

KLAGENFURT

Paulitschgasse (Prosenhof)

Velika izbira
perila in blaga

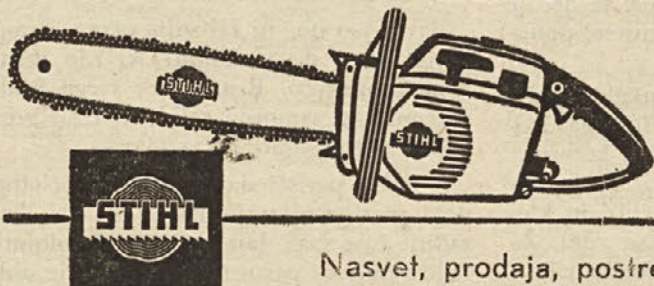
pri

L. Maier

Klagenfurt, Alter Platz 35

Wieder eine neue, sensationelle Motorsäge von STIHL: die STIHL-040, ca. 3,7 PS stark, 6,8 kg leicht — nur 1,6 Kilo pro PS. Kennen Sie eine Motorsäge, die das übertrifft?

STIHL 040

Nasvet, prodaja, posrežba strankam

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2
P. Dobrla ves
9141 EBERNDORF
Telefon 04237-246

alkohola in imeti morate precej poguma v primeru nevarnosti! Komaj je šef pouk končal, je že mož dejal: »Oh, za to službo bo pa moja žena kot nalašč! Njo nastavite!«

Kratke vesti

BEIRUT. — Saudova Arabija je izjavila, da bo spet uvažala nafto v Veliko Britanijo in ZDA. Radio Alžir je to označil kot »sunk z bodalom v hrbet arabskim deželam«. Tudi sirske časopisi so pisali podobno, radio Damask pa je pozval delavce Saudove Arabije, da naj ne pripustijo, da bi prišlo do izvoza nafte.

BERLIN. — V Nemčiji je minuli teden v bližini postaje Langenweddingen pri Magdeburgu treščil osebni vlak v tovorni avto, ki je prevažal 12 ton bencina. Vsebinska je eksplodirala in preplavila polno zasedeni vlak ter postajo, ki je popolnoma izgorela. Nad 60 ljudi je našlo smrt. Do nesreče je prišlo, ker pregraje niso bile zaprte.

... Matko Župa iz Orebiča v Dalmaciji ima eno največjih zbirk posetnic, kar jih pozna svet. Zbira pa tudi najraznovrstnejše druge stvari, tako znamke, lepenkaste podstavke za pivo, ovitke britvic, svinčnike, vseh vrst prospektov, nalepke od škatic za vžigalice, kovinske značke Rdečega križa, razglednice in zastave pomorskih in letalskih družb.

Znamenita je njegova zbirka novcev, katere največje redkosti je zlatnik iz leta 1514, iz dobe madžarskega kralja Vladislava. To je prava zgodovinska redkost. Za zlatnik mu ponujajo 6200 šilingov.

Premeteni starček. — V Münchenu je sodnik vprašal sivolasega obtoženca, kako mu je pri teh letih prišlo na misel, da je ukra del televizor. Starček je odgovoril: »Zato pač, ker v mojih mladih letih še ni bilo televizij!«

Hanzej Kovačič

Villach - Beljak

Gerbergasse, telefon 56-50

**Naša tedenska
senzacija!**

OMARICE ZA ČEVlje

za 16 parov čevljev v plemenitem
furnirju iz češ-

njevega in

orehovega lesa **s 580.-**

Obiščite naše velike
razstavne prostore

**Nudimo senzacionalne
cene:**

- TUJSKE SOBE
- JEDILNICE
- SPALNICE
- OBLAZINJENO POHIŠTVO
- MALO POHIŠTVO itd.

OBISK SE IZPLAČA!

IZBERITE TUDI VI

KOVA MÖBEL